

JAARVERSLAG 2011

Colofon

Redactie

Ann T'Syen
Koen Santermans

Vormgeving

Dave Bosmans

Foto's

Marc Withofs
Mine Dalemans

Druk

Drukkerij Profeeling, Beringen

Verantwoordelijke uitgever

Marie-Paule Jacobs

Universiteit Hasselt | Campus Diepenbeek | Agoralaan – Gebouw D |
BE-3590 Diepenbeek | tel.: 011 26 81 11 | fax: 011 26 81 99 |
E-mail: info@uhasselt.be

De uitgebreide jaarverslagen vindt u op onze website: www.uhasselt.be

universiteit
hasselt

INHOUD

05 Woord Vooraf

06 **Knowledge in Action creëert meerwaarde**

(interview rector Luc De Schepper)

13 **Onderwijs+**

- Recordaantal eerstejaarsstudenten aan UHasselt
- Eerste bachelorstudenten Rechten studeren af
- Positieve visitatie voor BEW
- UHasselt@school maakt studenten warm voor wetenschappen

18 **Life long employability skills: een extra troef voor jonge academici**

(interview vicerector Onderwijs Erna Nauwelaerts)

22 **“Skills zijn cruciaal! Met een diploma alleen kom je er niet!”**

(interview Leeten, Hendrix en Stockmans)

26 **LifeLongLearning**

- Doctoral schools
- Postacademische vorming

29 **Onderzoek+**

- IMOB: opnieuw Steunpunt voor overheid
- Wereldprimeur 3D-geprinte kaak
- Toppublicatie in the picture
- Succesvol congres nieuwe generatie zonnecellen

34 **Succesvol in de volledige waaier van onderzoeksactiviteiten**

(interview vicerector Onderzoek Paul Janssen)

38 **De schakel tussen onderzoek en bedrijf**

(interview directeur TechTransfer Ann-Pascale Bijmens)

42 **TechTransfer: meer dan spin-offcreatie**

45 **Research meets market**

51 **LifeTechLimburg zet Limburgse Life Sciences op de kaart**

(interview Piet Stinissen)

57 **Organisatie+**

- WorldCreativityForum
- Samenwerking Rechtenbibliotheek en PBL;

60 **De uitdagingen van het succes: universiteit in volle expansie**

(interview beheerder Marie-Paule Jacobs)

67 **Financiën 2011**

68 **Gloednieuwe stadscampus voor faculteit Rechten: een plek in de stad**

70 **Initiatieven van studenten**

- Studenten organiseren TEDxUHasselt
- Geneeskundestudenten organiseren bloedinzamelactie
- Inleefstage India en Mali: een les in verschillende opzichten
- De universiteitsbibliotheek: van boekenmagazijn tot geïntegreerd leer- en werkcentrum

76 **“Het ei mag stilaan gelegd worden”**

(rondetafelgesprek voorzitters associatiefaculteitsraden)

80 **Eredocoraten in teken van diversiteit**

82 **Diepenbekenaren appreciëren hun studenten**

WOORD VOORAF

UNIVERSITEIT IN ACTION

Stijgende studentenaantallen, groeiende onderzoeksoutput, meer contract-onderzoek voor bedrijven en een aantal nieuwe spin-offs. 2011 was een succesvol jaar voor Universiteit Hasselt. Een jaar van groei. Een jaar in action. Universiteit Hasselt staat niet stil en wil met haar kennis ook maatschappelijk dingen in beweging zetten. UHasselt wil meerwaarde creëren, en zich in haar onderwijs- en onderzoeksactiviteiten onderscheiden van andere universiteiten. In 2011 vertaalden we onze ambities in een nieuwe strategische positionering. Samen met de vicerectoren en decanen bouwden we het voorbije jaar intensief aan dat nieuwe UHasselt-verhaal. Onze baseline, Knowledge in action, belichaamt perfect de rol die wij willen spelen. Voor onze studenten, maar ook in een bredere maatschappelijke context.

Want onderwijs en onderzoek maken een verschil. Universiteiten kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan innovatieve sectoren en aan een duurzame economie. Onderwijs, onderzoek en innovatie zijn essentieel voor de toekomstige ontwikkeling van Vlaanderen. Vorig jaar luidde het jaarverslag dan ook de noodklok, omdat door de kaasschaafmethode waarmee de Vlaamse regering noodzakelijke besparingen doorvoerde, de beleidsdomeinen hoger onderwijs en innovatie structureel getroffen werden. Gelukkig kunnen we nu vaststellen dat de Vlaamse regering voor de komende jaren opnieuw een groeipad in het vooruitzicht stelt. Bovendien heeft minister Lieten er expliciet voor gekozen om ook de middelen voor het fundamenteel onderzoek mee te laten groeien, ook al gaan er stemmen op om uitsluitend meer te investeren in toegepast onderzoek. Dat laatste zou kortzichtig zijn: als Vlaanderen een topregio wil zijn, moet het ook haar toppositie in fundamenteel onderzoek behouden en daarnaast - en niet ten koste van dit niet-valorisatiegericht onderzoek - meer investeren in toegepast onderzoek en ontwikkeling.

Universiteit Hasselt streeft naar een goede mix van fundamenteel en toegepast onderzoek. Onze universiteit wil in beide terreinen uitmunten en blijft daarom ook investeren in het HR-beleid van onze onderzoekers. In het aantrekken van jonge, talentvolle onderzoekers uit binnen- en buitenland, en in het bieden van een kwaliteitsvolle onderzoeksomgeving. We zijn dan ook bijzonder fier dat UHasselt voor die inspanningen in 2011, als eerste universiteit in Vlaanderen, het prestigieuze Europese label "HR Excellence in Research" kreeg.

Over dit alles leest u meer in dit jaarverslag. Veel leesplezier !
Luc De Schepper

Rector UHasselt

Universiteit Hasselt doet het goed. Nooit eerder studeerden zoveel studenten aan de universiteit en ook het aantal onderzoekers en doctorandi steeg explosief. UHasselt kan terugblikken op een uiterst succesvol jaar met grootse publicaties en innovatieve doorbraken. Met haar nieuwe positionering zette de universiteit nog een stap verder.

UHasselt? Dat is Knowledge in action! Kennis die dingen in beweging zet! “Onderwijs- en onderzoeksactiviteiten die een meerwaarde creëren voor studenten, medewerkers en voor de regio”, aldus rector Luc De Schepper.

“Met onderwijs+ leggen we letterlijk de focus op de plus, op de meerwaarde voor onze studenten.”

2011 was het jaar van de nieuwe strategische positionering van UHasselt. Waarom was die positionering zo belangrijk?

Om in de toekomst een sleutelrol te blijven spelen, was het belangrijk om ons opnieuw te positioneren. In de buitenwereld stonden we vooral bekend om onze vernieuwende en studentvriendelijke onderwijsmethodiek. Universiteit Hasselt bouwde doorheen de jaren een stevige reputatie op als laagdrempelige universiteit waar studenten in kleine groepen les volgden en waar er sterk geïnvesteerd werd in begeleiding. En die universiteit zijn we ook. Dat verhaal blijft belangrijk, maar in onze nieuwe positionering focussen we op het resultaat van die aanpak, want die manier van werken levert op. We leggen heel nadrukkelijk de klemtoon op de meerwaarde van deze aanpak voor de student die hier zijn diploma behaalt.

Met onderwijs+ leggen we letterlijk de focus op de plus, op de meerwaarde voor onze studenten. Door *life long employability skills* als teamwork, time-management en communicatie structureel in te passen in alle curricula, voegen we daar zelfs nog een dimensie aan toe. Met deze *skills* geven we onze afgestudeerden een extra troef in handen: ze zijn niet alleen zeer goed in hun vakgebied, maar kunnen ook communiceren, samenwerken en hebben inzicht in de bedrijfspraktijk. Die *skills* kunnen we hen net bijbrengen door onze heel specifieke eigenheid: in een onderwijssysteem waar studenten met 500 in een auditorium les volgen, zou je dit soort vaardigheden niet kunnen integreren.

Knooppunt in het innovatieweb

Ook voor onderzoek+ blijven we dicht bij dat unieke UHasselt-profiel. In vergelijking met de universiteit van Leuven, Gent of Antwerpen, zijn wij een regionale universiteit. De steun die wij krijgen van de provincie, bijvoorbeeld met de middelen voor de nieuwe faculteit Rechten, ... Dat is gigantisch. Als wij ons nu positioneren als een knooppunt in het innovatieweb van onderzoeksinstituten, overheid en bedrijven, dan willen we dat de regio daar ook meteen de vruchten van plukt. Dat die regio een beroep kan doen op het internationale netwerk van de universiteit, op onze onderzoeksresultaten en op ons uitgebreid aanbod aan permanente vorming voor professionals. Want wij doen zo veel meer dan basisdiploma's afleveren.

Ons onderzoek+profiel betekent geen breuklijn met het verleden. Het sluit nauw aan bij het onderzoeksbeleid dat de universiteit al jaren voert. We houden ons niet alleen bezig met heel fundamenteel onderzoek dat schitterende publicaties in prestigieuze vakbladen oplevert. Universiteit Hasselt deed naast fundamenteel onderzoek altijd al veel toegepast onderzoek,

Ter ondersteuning van de nieuwe strategische positionering werd een animatie ontwikkeld

percentueel zelfs het meeste van alle Vlaamse universiteiten. Voor het aandeel inkomsten uit “knowledge exchange contracts” met bedrijven en non-profitorganisaties staat UHasselt mee aan de Vlaamse top. In het boekjaar 2008 haalde KULeuven uit deze geldstroom 28.7% van haar inkomsten. Onze universiteit volgde meteen met 27.8%. Met onderzoek+ gaan we nog een stap verder en leggen we de klemtoon voor ons toegepast onderzoek nog duidelijker op economische valorisatie. Door ons contractonderzoek en ons spin-offbeleid zetten we dingen in beweging en creëren we meerwaarde. Voor de regio en voor de maatschappij als geheel.

en dat onze economie het moet hebben van innovatie en R&D, maar het wordt een moeilijk verhaal als daar financieel niets tegenover staat. Deze nieuwe financiering geeft ons terug perspectief voor het volgende decennium.

In het onderzoek+ profiel van UHasselt komt de focus nog meer te liggen op de economische valorisatie van onderzoek. Dat lijkt een algemene tendens aan vele Europese universiteiten. Waarom is die valorisatie zo belangrijk?

Wereldwijd wordt er heel sterk gekeken naar de universiteiten als bron voor

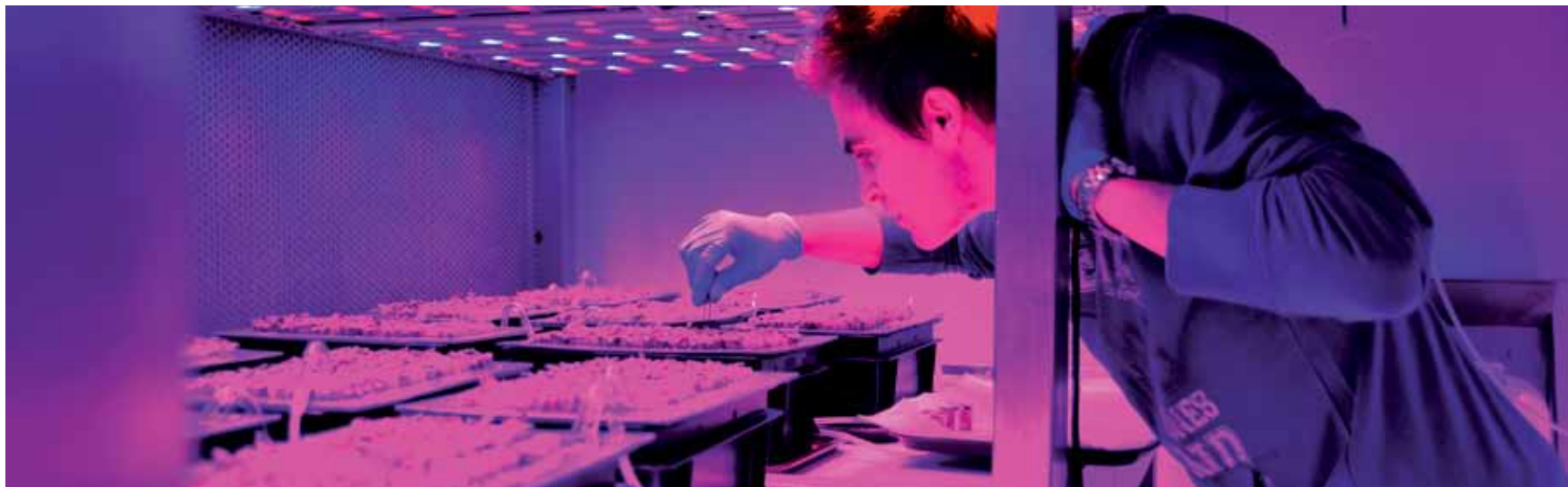
“Innovatie is geen lineair proces. Het is een soort web waar je in alle fases van onderzoek interactie krijgt tussen overheid, industrie en kennisinstellingen.”

Perspectief voor het volgende decennium

De Vlaamse regering verhoogt opnieuw de financieringskanalen voor wetenschappelijk onderzoek in 2012. Hoe belangrijk is dit voor de onderzoeksactiviteiten van UHasselt?

We zijn heel blij dat na twee à drie jaar van onderindexering en belangrijke besparingen, zowel voor onderwijs als voor onderzoek, het tij eindelijk gekeerd is en we terug kunnen aansluiten bij het groeipad dat er voor 2008 bestond. Het is fijn dat de Vlaamse regering haar belofte waar maakt. Iedereen is het erover eens dat jongeren de toekomst zijn

innovatie. Logisch, want kennis ligt aan de grondslag van innovatie. En de maatschappij investeert veel geld in universiteiten. Het is fijn als universiteiten internationaal hoog scoren met publicaties en doctoraten, maar steeds vaker weerklinkt de vraag: wat kan dit opleveren voor de regio, de maatschappij en de economie? Die vraag naar een *return on investment* vind ik zeer terecht. Overal in de wereld waar overheid, bedrijven en kennisinstellingen de krachten bundelen en samen rond innovatie werken, krijg je een innovatieve economie. De Scandinavische landen zijn het mooiste voorbeeld van dat *Triple Helix Model*.

Innovatie: geen keten, maar een web

Ook de visie op innovatie is veranderd. Vroeger zag men innovatie als een lineaire keten: sommige academici hielden zich bezig met fundamenteel onderzoek. Anderen gebruikten die input voor hun toegepast onderzoek en nog andere onderzoekers zetten die resultaten om in innovatieve producten en diensten. Ten slotte nam een bedrijf deze nieuwe technologie over. Meer en meer zien we dat dit lineaire model niet meer klopt. Innovatie is geen lineair proces. Het is een soort web waar je in alle fases van onderzoek interactie krijgt tussen overheid, industrie en kennisinstellingen. Steeds vaker financieren bedrijven doctoraten die kennis moeten genereren die zij misschien binnen vier of vijf jaar pas nodig hebben. Ook op heel fundamenteel onderzoek is er plots interactie tussen bedrijf en universitaire onderzoeker. En dat maakt het heel boeiend.

Sommigen zien dat toenemend contractonderzoek van universiteiten ook als een bedreiging. Komt de academische onafhankelijkheid en het eigen fundamenteel onderzoek hierdoor niet in gevaar? En hoe risicovol is dit financieel?

Uiteraard houdt dit systeem ook risico's in, want hoe belangrijker de privé-bedrijven worden voor de financiering van de universiteit, hoe meer zeggenschap zij onrechtstreeks verwerven in ons beleid. Daar moet je als universiteit alert voor blijven. Toch is het in de eerste plaats de taak van de overheid om dat evenwicht te bewaren. Als men wil dat universiteiten langs de ene kant beter met de industrie samenwerken om de innovatie in de economie optimaal te realiseren en we er langs de andere kant voor moeten zorgen dat we onze onafhankelijkheid behouden, dan moet men ook de financieringsstromen voor puur fundamenteel onderzoek mee laten groeien. Minister voor Innovatie Ingrid Lieten heeft dat gedaan. Ook het budget voor het FWO, het loket waar de individuele prof kan aankloppen voor de financiering van ongebonden fundamenteel onderzoek, is immers serieus verhoogd. En dat is nodig, anders zijn beide missies maar moeilijk met elkaar te verenigen.

Directe return voor de regio

Universiteit Hasselt neemt graag haar rol op als knooppunt in het innovatieweb en vindt een directe return voor de regio belangrijk. Hoe uit zich dat concreet?

Onze spin-offbedrijven zijn daar een mooi voorbeeld van. Met gemiddeld 1,3 spin-offs per jaar in de periode 2007-2009 haalde UHasselt 12.3 spin-offs per jaar per 1000 ZAP-leden. Daarmee zijn wij absolute koploper, gevolgd door UGent (6.6), KULeuven (5.3), UA (5.0) en VUB (3.2). En we gaan verder op dit elan: in de toekomst willen we een tweetal spin-offs per jaar op de wereld zetten. Sinds 2011 hebben we via UHasselt *Venture Management* ook

een eigen vehikel voor spin-offrealisatie. We zijn heel blij dat we hier door een samenwerking met de investeringsmaatschappijen LRM en PMV de komende jaren vier à vijf miljoen euro in kunnen investeren. Dat is belangrijk, want spin-offs zijn krachtige, innovatieve bedrijven die puur uit de kennis van onze universiteit voortkomen.

daad nog een stap verder. We integreren deze vaardigheden in het curriculum van al onze bachelor- en masterstudenten. Niet ten koste van hun academische kennis, maar als surplus. Dat kan alleen als je de juiste onderwijsvormen kiest. Geen eenvoudige oefening, maar we zien dat onze inspanningen door professionals uit de bedrijfswereld echt geapprecieerd worden. We gaan hiervoor ook

“Bij contractonderzoek denkt men nog al te vaak aan grote, complexe technologieën met dure patenten, maar even vaak gaat het om relatief eenvoudig onderzoek dat een directe impact heeft voor het bedrijf en de regio.”

Ook via heel kleinschalig contractonderzoek realiseren we een return voor de regio. Bij contractonderzoek denkt men nog al te vaak aan grote, complexe technologieën met dure patenten, maar even vaak gaat het om relatief eenvoudig onderzoek dat een directe impact heeft voor het bedrijf en op de regio. Toen er een paar jaar geleden bijvoorbeeld door strengere milieuriichtlijnen plots geen kwik meer gebruikt mocht worden in barometers, had de lokale fabrikant *Dingens Barometers* een probleem. Dankzij bilateraal contractonderzoek met het *Instituut voor Materiaalonderzoek* (IMO-IMOMEC) vond men een nieuwe vloeistof die kwik perfect vervangt. Als *Dingens Barometer* vandaag een van de wereldleiders is in kwikvrije barometers, dan is dat voor een stuk dankzij dit contractonderzoek dat geen miljoenen euro's heeft gekost. Per jaar voert de Universiteit Hasselt meer dan 500 contracten uit met een factuurbedrag van minder dan 2000 euro. Dat zijn heel beperkte onderzoeken die een onmiddellijk effect hebben op de lokale KMO. Ook daarop zetten wij als universiteit volop in.

De universiteit neemt ook steeds vaker een coördinatorrol op in allerlei kennisplatformen. In platformen als LifeTechLimburg of CleanTechLimburg is Universiteit Hasselt echt de spilfiguur die bedrijven, kennisinstellingen en overheden bij elkaar brengt rond maatschappelijk relevante thema's. We organiseren innovatieve sessies waar onderzoekers en mensen uit het werkveld elkaar ontmoeten. Ook op die manier willen wij met ons fundamenteel en toegepast onderzoek een relevante bijdrage leveren en een meerwaarde betekenen voor de regio.

Life long employability skills

Het onderzoeksbeleid dat UHasselt de voorbije jaren voerde, vloeit naadloos over in onderzoek+. Betekende Onderwijs+ een grondigere nieuwe positionering?

De universiteit speelde altijd al een pioniersrol in onderwijsvernieuwing, maar met de structurele invoering van de *life long employability skills* gaan we inder-

werken met een klankbordgroep, zodat we ons programma voortdurend met het afnemend veld kunnen aftoetsen en kunnen bijsturen waar nodig.

Ook onze *doctoral schools* passen in dat kader. Die *employability skills* die studenten in de basisopleiding al aangereikt krijgen, scherpen we nog verder aan tijdens onze doctoraatsopleiding. Ook dat is belangrijk, want niet alle doctorandi blijven immers hun hele loopbaan aan de universiteit. Na vier jaar komen ze dan in competitie met academici die tijdens hun bedrijfservaring al heel wat extra skills vergaarden. Daar moet je jouw doctoraatsstudenten zo goed mogelijk op voorbereiden.

Printbaar licht ontwikkeld door spin-off LUMOZA

Die *skills* zijn echt een rode draad in het hele UHasselt-verhaal. Ook op het niveau van *tenure track*, van onze eigen startende professoren, investeren we nog in de verdere ontplooiing van *soft skills*. Ook een *tenure track* heeft meer nodig dan zijn academische kennis alleen. Hij moet een onderzoeksgroep leiden, projectvoorstellen schrijven, een team kunnen aansturen,...

Hoogtepunten en uitdagingen

2011 was een boeiend jaar waarin er heel wat gebeurde. Wat waren voor u de grootste hoogtepunten?

Er waren er heel wat, te veel om allemaal op te sommen. Ik ben bijzonder trots op onze eerste bachelorstudenten Rechten die in 2011 afstudeerden: dat is weer een historische mijlpaal in de uitbouw van UHasselt. Maar er was ook onze deelname aan het *World Creativity Forum*, waar er veel belangstelling was voor onze creatieve technologieën. En de start van het ambitieuze *Limburg Clinical Research Program*, een ambitieus onderzoeksprogramma van onze faculteit Geneeskunde in samenwerking met ziekenhuizen Jessa en ZOL: dat is nog zo'n voorbeeld van de universiteit als innovatief knooppunt in de regio. Ik vond het ook fantastisch dat onze studenten met

overdonderd succes een eigen TEDxUHasselt-event op poten hebben gezet, het allereerste TED-event aan een universiteit in Vlaanderen. Ze hebben mij ook verzekerd dat ze daarmee doorgaan de komende jaren. Het is schitterend dat ze zelf ook meebouwen aan het verhaal van de universiteit als creatief knooppunt.

Waar liggen de grootste uitdagingen voor de toekomst?

Naast het verder uitbouwen van onderwijs+ en onderzoek+ is de integratie van de academische hogeschoolopleidingen in de universiteit de belangrijkste uitdaging in de komende jaren. Deze integratie van de opleidingen voor ingenieur, architect en kinesist moet een feit zijn vanaf het academiejaar 2013-2014 en op dit moment wordt daar in verschillende werkgroepen al heel hard aan gewerkt. Hoe gaan we het onderzoek structureren? Moeten we speerpunten bij creëren of kunnen de academische hogeschoolopleidingen aansluiten bij bestaande speerpunten? Ook het personeel verbonden aan die opleidingen moet in de structuur van de universiteit ingeschaald worden. We zijn daar al volop mee bezig en zetten de fundamenten al uit, maar het is een zeer complex proces dat nog heel wat voorbereiding zal vragen.

EEN NIEUWE POSITIONERING, EEN NIEUWE BASELINE

Knowledge in action, niet voor niets in het Engels, omdat het de internationale ambities van de universiteit onderstreept.

In onderwijs+ verzoent UHasselt academische kennis met actie. Teamwork, timemanagement, communicatie. Anno 2011 zijn het sleutelwoorden voor een succesvolle carrière. Universiteit Hasselt wil haar studenten hier zo goed mogelijk op voorbereiden en hun *employability skills* intensief aanscherpen.

In onderzoek+ wil UHasselt met haar kennis dingen in beweging zetten. De universiteit wil een fundamentele bijdrage leveren aan innovatieve en kennisgerichte sectoren en aan een duurzame, toekomstgerichte economie. Universiteit Hasselt is geen eiland. Ze staat midden in de maatschappij en wil hier een actieve rol in spelen. Samen met industrie, bedrijven en overheden wil ze innoveren en mee bouwen aan de wereld van morgen. Universiteit Hasselt is een creatief knooppunt in het innovatieweb.

ONDERWIJS+

Studentenaantallen

- Op 1 februari 2012 (academiejaar 2011-2012) studeren er aan de UHasselt/tUL 2.919 studenten voor initiële bachelor- en masteropleidingen. Dit is een globale stijging met 7 procent ten opzichte van afgelopen academiejaar. Er schreven zich 231 buitenlandse studenten in. Telt men bij de studenten van de initiële opleidingen de doctoraatsstudenten en de studenten van de lerarenopleiding, dan komt men uit op een totaal van 3.310 studenten.
- De nieuwe faculteit Rechten doet het uitstekend met 754 studenten. De faculteit Bedrijfseconomische Wetenschappen telt 878 studenten in de initiële opleidingen, de faculteit Geneeskunde 595 studenten, de faculteit Wetenschappen 573 studenten en de interfacultaire opleiding Verkeerskunde telt 119 studenten.
- De overgrote meerderheid van de 380 doctoraatsstudenten werkt aan een doctoraatsproefschrift in de Wetenschappen, namelijk 203. Hiervan zijn er 14 studenten die doctoreren aan de associatiefaculteit "Industriële Ingenieurswetenschappen". Vervolgens zijn er 70 doctoraatsstudenten in Geneeskunde/Biomedische Wetenschappen, waarvan 8 studenten een doctoraat in Kinesitherapie voorbereiden. Dan zijn er nog 53 studenten in Economie, 23 in Verkeerskunde en 11 in Rechten. In de associatiefaculteiten "Architectuur en Interieurarchitectuur" en "Beeldende kunsten" doctoreren momenteel 20 studenten.

2011: HET JAAR VAN...

RECORDAANTAL EERSTEJAARSSTUDENTEN

UHasselt mocht dit academiejaar rekenen op een recordaantal eerstejaarsstudenten. Een week voor de start van de lessen waren er al meer dan 800 nieuwe inschrijvingen. Ruim tien procent meer dan vorig academiejaar, en zonder twijfel een mijlpaal voor UHasselt.

In de faculteit BEW steeg het aantal inschrijvingen met 20 procent. Dat maakt BEW de snelst groeiende faculteit. Ook de faculteit Rechten stijgt spectaculair. En met 218 nieuwe studenten wordt ze de grootste faculteit van de UHasselt. "Het bewijst duidelijk de nood aan een opleiding Rechten in Limburg", zegt rector Luc De Schepper. "Er was ook de vrees dat Rechtenstudenten van Toegepaste Economische Wetenschappen zou kannibaliseren, maar dat blijkt absoluut niet het geval."

campagnebeeld 2011

ZEER GOED VISITATIERAPPORT VOOR FACULTEIT BEW

Dat de onderwijsactiviteiten van de faculteit Bedrijfseconomische Wetenschappen (BEW) van hoogstaande kwaliteit zijn, is niet nieuw. Maar het voorbije jaar sprak ook de VLIR-visitatiecommissie haar lof uit over deze UHasselt-opleidingen. En dat is belangrijk, want een goed visitatierapport is noodzakelijk om de opleidingen te kunnen behouden en verder uit te bouwen. “Het betekent een mooie erkenning voor de inspanningen van alle docenten en professoren in onze faculteit”, aldus decaan Piet Pauwels.

Academische en professionele skills

De opleidingen Toegepaste Economische Wetenschappen (TEW) en Handelsingenieur van UHasselt zijn zeer degelijke academische opleidingen, concludeerde de VLIR-visitatiecommissie tijdens haar informele, mondelinge rapportering. Betrokkenheid en studentgerichtheid zijn sleutelwoorden die de onderwijsactiviteiten in de faculteit BEW kenmerken. De commissie was zeer lovend over de invoering van *employability skills* in het curriculum. “We proberen die professionele skills naadloos te vervlechten in de functionele leerlijnen van ons onderwijsprogramma”, vertelt decaan Piet Pauwels. “Dat kon de visitatiecommissie erg appreciëren.”

Onderwijs en onderzoek

De commissie sprak ook haar waardering uit voor de inhaalbeweging die de faculteit maakte op het gebied van onderzoek. Onderwijsactiviteiten werden de laatste jaren veel beter ingebed in het lopende onderzoek. “Het Impulsplan zette destijds heel wat onderzoeksactiviteiten in beweging en dat heeft gerendeerd”, aldus Pauwels. “Daar moesten we echt een inhaalbeweging maken. Het is fijn om vast te stellen dat onze faculteit ook na het Impulsplan verder deze richting uitgaat. Dat we intussen sterk genoeg zijn om op eigen benen een stap verder te zetten. Onze onderzoekscultuur is de laatste jaren enorm versterkt en we zijn klaar voor de volgende versnelling. Die hogere versnelling blijft noodzakelijk om onze opleidingen ook in de toekomst naar een hoger niveau te tillen.”

Zorgzaam en laagdrempelig

Dat de student centraal staat en dat het onderwijsteam bijzonder toegankelijk is, ontging ook de visitatiecommissie niet. Ze was bijzonder positief over de studiebegeleiding en de informele contacten tussen docenten en studenten in de faculteit. Die zorgzaamheid en laagdrempeligheid behoort tot het DNA van UHasselt.

EERSTE BACHELORSTUDENTEN RECHTEN STUDEREN AF

Op 8 juli 2011 behaalden de eerste bachelorstudenten Rechten hun diploma. Amper twee maanden later konden ook de eerste masterstudenten hun studies aanvatten op de gloednieuwe Hasseltse stadscampus. De faculteit Rechten had in 2011 heel wat te vieren en dat deed ze op gepaste wijze: met een studienamiddag *Geheimen in het recht*.

Een historisch moment

“We hebben vanuit Limburg jaren moeten vechten om de bacheloropleiding Rechten te kunnen verwerven,” zegt rector Luc De Schepper. “Velen twijfelden in 2004 toen we dit project voorstelden tijdens het Limburgplan, maar mee dankzij de steun van de stad Hasselt en de Limburgse parlementsleden in de Vlaamse en federale regering is het ons toch gelukt. De eerste bachelorstudenten Rechten die hun diploma behalen: dat is een historisch moment voor onze universiteit.”

Start van de masteropleiding

Intussen startte UHasselt ook de masteropleiding Rechten op zodat de Limburgse rechtenstudenten hun hele studieloopbaan aan UHasselt kunnen doorlopen. In die masteropleiding legt de faculteit twee duidelijke klemtonen. De focus op “overheid en recht” sluit mooi aan bij de bestaande onderzoekscompetentie van *Centrum Overheid en Recht (CORe)*. En ook voor de andere klemtoon op de rechtsbedeling zijn er in de jonge faculteit en onderzoeksgroep al tal van interessante aanzetten tot interdisciplinair onderzoek. Hiermee bedt de faculteit haar onderzoeksactiviteiten mooi in het curriculum in. In haar masteropleiding besteedt de faculteit bovendien veel aandacht aan internationalisering. Erasmusuitwisselingen worden erg gepromoot en elke masterstudent krijgt binnenkort de kans om een semester in het buitenland te studeren.

Geheimen in het Recht

De eerste diploma-uitreiking, de start van de masteropleiding en een nagelnieuwe stadscampus: 2011 was een bijzonder jaar voor de faculteit Rechten. Om deze gebeurtenissen te vieren, organiseerde de faculteit een studiedag *Geheimen in het Recht*. Het bijhorende verslagboek is een initiatief van de onderzoeksgroep CORe.

Faculteitsgebouw Rechten

Proefrit - Verkeerskunde

UHASSELT@SCHOOL LEERLINGEN WARM MAKEN VOOR WETENSCHAPPEN

Klimaatopwarming, groene energie en economie, verkeer, milieu en gezondheid: voor de grote uitdagingen van morgen en de verdere ontwikkeling van de kenniseconomie zijn goed geschoolde wetenschappers en ingenieurs broodnodig. Toch kiezen vandaag te weinig jongeren voor een academische, wetenschappelijke opleiding. Met UHasselt@school wil Universiteit Hasselt hier verandering in brengen.

Internationale erkenning

Jongeren laten proeven van wetenschappelijk onderzoek en hen in contact brengen met de nieuwste wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen: dat is het doel van UHasselt@school. Met een brede waaier aan activiteiten als meeloopdagen, masterclasses, leerlingenpractica en rondleidingen, wil UHasselt leerlingen warm maken voor een universitaire, wetenschappelijke opleiding. En die inspanningen worden gesmaakt, want voor haar practica en workshops voor Chemie onder leiding van professor Wanda Guedens kreeg de universiteit onlangs internationale erkenning van *The American Chemical Society (ACS)*. “We zijn erg blij met die erkenning”, zegt Jean Manca, decaan van de faculteit Wetenschappen. “En we zien

ook aan onze inschrijvingscijfers dat onze inspanningen op dit terrein stilaan renderen. Dit academiejaar stegen de studentenaantallen in de faculteit Wetenschappen immers significant.”

Drempel verlagen, slaagkansen verhogen

Met UHasselt@school investeert Universiteit Hasselt niet alleen in wetenschapspromotie. Ze wil met haar activiteiten ook de drempel tussen secundair en universitair onderwijs verkleinen. Zo bereiden de Geneeskunde- en Coachingsdagen leerlingen een jaar lang voor op het toelatingsexamen arts en tandarts. Met meer dan 500 deelnemers in 2011 kunnen we nu al van een succes spreken.

MEER DAN ACADEMISCHE COMPETENTIES

LIFELONG EMPLOYABILITY SKILLS: EEN EXTRA TROEF VOOR JONGE ACADEMICI

Universiteit Hasselt was altijd al een voorloper op het gebied van onderwijsvernieuwing, maar met de structurele invoering van *lifelong employability skills* in alle curricula, gaat ze toch nog een stap verder. Met het project onderwijs+ focust de universiteit letterlijk op de plus, op de extra troef voor haar jonge afgestudeerden. Want aan de UHasselt verwerft men meer dan academische competenties alleen. Vicerector Onderwijs, Erna Nauwelaerts, is alvast overtuigd.

“De essentie is dat de UHasselt academische excellentie combineert met economische en maatschappelijke relevantie.”

Een nieuwe positionering, een duidelijk gezicht

“Het voorbije jaar hebben we ons heel intensief bezig gehouden met de nieuwe positionering van de universiteit. Zo’n strategische positionering ontstaat natuurlijk niet zomaar uit het niets. Het is een vitaal en verankerd besef van je identiteit waarin je duidelijke accenten legt. Met een heldere profilering kies je resoluut voor één rode draad die al je onderwijs- en onderzoeksactiviteiten en je organisatiecultuur bundelt tot een helder en eenduidig geheel. Met de nieuwe positionering geven we de hele universiteit één duidelijk en aantrekkelijk gezicht. De essentie is dat de UHasselt academische excellentie combineert met economische en maatschappelijke relevantie. Voor onderwijs houdt dit in dat de UHasselt studenten optimaal wil voorbereiden op de arbeidsmarkt en het verdere beroepsleven.”

STUDENTEN AAN HET WOORD

“Ik vind het een grote meerwaarde dat we al tijdens onze studies employability skills aangeleerd krijgen. Dat is niet alleen een extra troef als we straks gaan solliciteren. Het verhoogt ook onze slaagkansen aan de universiteit. Met de praktische tips die we tijdens de sessie timemanagement aangereikt kregen, kunnen we ook tijdens onze studieloopbaan al meteen aan de slag. De lesaanpak was bijzonder boeiend, de materie uitermate interessant. Een grote meerwaarde!”

Jolina Vermeulen, eerste bachelor Verkeerskunde

Britse mosterd

“Maar hoe vertaal je dit naar de concrete onderwijspraktijk? Hoe creëer je die *plus* voor studenten? En welke extra competenties wil je hen bijbrengen? Daarover hebben we grondig nagedacht. Een studie van de *Confederation of British Industry* (CBI) inspireerde ons. Jaarlijks peilt het CBI immers bij een brede groep Britse werkgevers naar hun verwachtingen tegenover pas afgestudeerden: voldoen de jonge academici hieraan? En waar schieten ze tekort? Ook in Australië en Canada werden gelijkaardige studies uitgevoerd. De resultaten waren interessant: werkgevers waren dan wel tevreden over de academische kennis en vaardigheden van jonge universitairanen, maar ze bleken nogal wat *skills* te missen. En die ontbrekende *employability skills* bleken tamelijk universeel. Ook het Belgische werkveld vindt zich prima terug in dit lijstje.”

Meer kansen

“Self management, communicatie, teamwork, problemsolving en creativiteit, business en stakeholder awareness. Anno 2011 zijn het sleutelwoorden voor een succesvolle carrière. Als studenten met een universitair diploma op zak gaan solliciteren, dan is dat diploma voor elke professionele organisatie een hele geruststelling. Het bewijst immers dat ze de juiste academische kennis verworven hebben. Maar uiteindelijk is die kennis slechts het begin. De beroepswereld vraagt veel meer. Die wil afgestudeerden die over een uitgebreide set vaardigheden beschikken. *Life long employability skills* die maken dat afgestudeerden academische competenties in actie kunnen omzetten in een concrete beroepscontext, en zich daarenboven vlot kunnen aanpassen aan veranderende situaties en ontwikkelingen. Met de invoering van *life long employability skills* in onze curricula willen we onze studenten meer kansen geven. Meer kansen om een boeiende job te vinden, én meer kansen om precies die carrière uit te bouwen die zij willen uitbouwen.”

Een complex proces

“Het was niet zo moeilijk om onze medewerkers te overtuigen van de meerwaarde van deze *skills*. Ook de studenten zelf waren van in het begin heel positief en enthousiast. Maar het moest natuurlijk wel echt een *plus* zijn, en mocht in geen geval ten koste gaan van de academische kennis en vaardigheden. Bovendien moesten deze nieuwe vaardigheden naadloos ingebed worden in de bestaande curricula. Meteen al in het eerste bachelorjaar, want aan competenties werken: dat is een proces. Die verwerf je niet van de ene dag op de andere. Dus moet je er zo vlug mogelijk mee beginnen. Geen eenvoudige opdracht, want elke opleiding is heel anders. In het curriculum van TEW mag het dan eenvoudig zijn om

business en *stakeholder awareness* te integreren. In de opleiding Chemie is dat toch weer een ander verhaal.”

Aandacht voor het groeipad van de student

“We reiken een algemeen kader aan, waarbinnen elke opleiding aan de UHasselt de *life long employability skills* verder kan implementeren rekening houdend met haar eigenheid. Studenten krijgen eerst in een algemene, interactieve sessie meer informatie over de *skill* in kwestie: wat houdt bijvoorbeeld *timemanagement* in? Waarom is dat zinvol voor mij? Hoe kan ik het meteen in mijn leven inzetten? Daarnaast labelen we in het curriculum een aantal vakken waarin die vaardigheden verder ontwikkeld en geëvalueerd worden. Een vaardigheid als *teamwork* kan bijvoorbeeld in een drietal vakken verder ontwikkeld en getoetst worden. Bij de selectie van die vakken houden we ook rekening met het groeipad van de student, met zijn leerproces. We vinden het onder meer belangrijk dat hij de feedback op zijn eerste prestatie meteen kan gebruiken om het de volgende keer nog beter te doen.”

Acteurs van Improvisatietheater Inspinazie in actie.

“Het moest natuurlijk wel echt een plus zijn, en mocht in geen geval ten koste gaan van de academische kennis en vaardigheden.”

Ervaring in huis

“UHasselt staat bekend om haar onderwijsvernieuwing en haar rijke ervaring met verschillende werk- en evaluatievormen. Opdracht- en probleemgestuurd onderwijs, portfolio, peer assessment, ... we hebben heel wat *good practices* in huis. En die ervaring komt nu mooi van pas om onderwijs+ te realiseren. Want ook al leggen we nu duidelijk de klemtoon op de eindcompetenties van onze afgestudeerden en niet op de didactische aanpak, die werkvormen helpen ons wel om die extra skills te realiseren. De uitdaging bestaat erin om al de nuttige knowhow te bundelen en alle draden samen te breien tot één mooi samenhangend UHasselt-verhaal.”

Herkenbaar, interactief en met een stevige dosis humor

“We zijn er nog lang niet, maar ik ben blij dat we die eerste stappen hebben gezet. Dit is de koers die we verder moeten varen. Toen we met een dynamische voorstelling voor onze studenten het startschot gaven voor de *life long employability skills* wist ik dat heel zeker. Acteurs van Improvisatietheater Inspinazie brachten de vaardigheden één voor één in beeld. Geen saaie, theoretische uiteenzetting, maar een interactieve

wervelende voorstelling die vorm kreeg door de input van het publiek. Een gedurfde keuze, ver weg van de gebruikelijke academische aanpak, maar de reacties waren heel goed: herkenbaar, fris, interactief, én met een stevige dosis humor.”

STUDENTEN AAN HET WOORD

“Toen men ons in het begin van het academiejaar vertelde dat UHasselt employability skills in de curricula zou implementeren, kon ik me daar aanvankelijk maar weinig bij voorstellen. De voorstelling van Inspinazie maakte de ambities van de universiteit ineens heel concreet. De aparte aanpak trok meteen de aandacht. Op een erg plezierige manier deden de acteurs ons het nut en de meerwaarde van zo'n skills inzien.”

Valerie Nijs, eerste bachelor Wiskunde

KOEN HENDRIX, JOHANN LETEN EN JOËL STOCKMANS OVER
EMPLOYABILITY SKILLS

“SKILLS ZIJN CRUCIAAL! MET EEN DIPLOMA ALLEEN KOM JE ER NIET!”

Ze studeerden Toegepaste Economische Wetenschappen (TEW) aan UHasselt en staan alle drie aan het hoofd van een Limburgse werkgeversorganisatie. Joël Stockmans (Unizo), Johann Leten (Voka) en Koen Hendrix (VKW) zijn het niet altijd over alles eens, maar één ding staat vast: de lat voor jonge afgestudeerden ligt vandaag enorm hoog. Vanaf hun eerste stappen op de arbeidsmarkt moeten ze renderen. Een diploma alleen volstaat niet langer. Professionele skills en competenties zijn cruciaal. Dat UHasselt vanaf dit academiejaar doelbewust ook *employability skills* in haar curricula vervaecht, kan het werkveld alleen maar toejuichen.

Jonge afgestudeerden moeten meteen renderen

Johann Leten: “Een universitair diploma is een mooie basis. Een toegangsticket. Voor een werkgever biedt dat een garantie dat je een bepaalde kennis verworven hebt. En dat is goed, maar vandaag volstaat dat niet langer. Werkgevers zijn op zoek naar afgestudeerden die meteen een verschil maken op het terrein. En dan komt het erop aan om ook over de juiste skills te beschikken.”

Joël Stockmans: “De loonkost in België is zo hoog dat jonge afgestudeerden vandaag niet meer de kans krijgen om zich rustig in te werken. Vanaf de eerste dag moeten ze er meteen staan en een zeker rendement opbrengen. Kandidaten worden beoordeeld op basis van competenties en *skills*. Ze moeten flexibel, betrokken en geëngageerd zijn, vlot in teamverband kunnen werken, over een stevige dosis communicatie*skills* beschikken en heel wat zin voor initiatief aan de dag brengen.”

Koen Hendrix: “In Groot-Brittannië heeft de *Confederation of British Industry* (CBI) een brede bevraging opgezet waarin ze peilden naar de verwachtingen van werkgevers ten opzichte van pas afgestudeerden. De resultaten waren duidelijk: werkgevers zijn vooral op zoek naar universitair met forse

Koen Hendrix, Johann Leten, Joël Stockmans

employability skills als timemanagement, projectmanagement, communicatie, teamwork en problemsolving. De universiteit liet zich door dit lijstje inspireren. En terecht, want uit een Belgische bevraging van het werkveld zou precies hetzelfde blijken. Alleen zouden we ons lijstje nog verder aanvullen met goede vreemdetalenskills. In een Vlaamse context is ook dat immers cruciaal.”

Skills al verweven in traditie

Johann Leten: “*Employability skills* zijn geen vak op zich. Die moet je in je curriculum integreren. Anders werkt dat niet. Als je studenten bijvoorbeeld vertrouwd wil maken met nieuwe technologieën dan volstaat het uiteraard niet om de iPad te introduceren. Je moet echt alle opportuniteiten benutten. En dat vraagt een hele omschakeling.”

Koen Hendrix: “UHasselt heeft daar een enorm voordeel ten opzichte van de andere universiteiten. Zij hebben immers een lange traditie in onderwijs-vernieuwende projecten die het mogelijk maken om intensief aan die *skills* te werken. Destijds kregen we, toen nog aan de *Economische Hogeschool*, les in kleine groepen en moesten we al heel wat projectwerk in groep verrichten. Daar leer je heel veel uit, want uiteindelijk moest je het wel met elkaar eens

raken en goede taakafspraken maken om het project tot een goed einde te brengen. En in het tweede jaar gingen we allemaal op stage. Een schitterende eerste kennismaking met het werkveld! Eigenlijk ligt hier al zoveel voor het grijpen waardoor het niet moeilijk is om de omschakeling te maken.”

Joël Stockmans: “Zowel de traditie als de kleinschaligheid spelen in het voordeel van UHasselt. Grote universiteiten zullen het veel moeilijker hebben om *employability skills* op een succesvolle manier in hun curricula te vertalen. Het zal voor hen veel langer duren om die omschakeling te maken. Vaak houden zij zich ook veel halsstarriger vast aan enkel academische kennis. Maar dat is te eenzijdig en correspondeert helemaal niet met wat het werkveld vraagt. En dus zullen zij uiteindelijk toch ook die *switch* moeten maken. Als universiteit wil je uiteindelijk toch afgestudeerden afleveren die in die veranderende arbeidsrealiteit meteen hun mannetje kunnen staan.”

Generatie Y en Z

Koen Hendrix: “Jongeren hebben vaak onrealistisch hoge eisen en verwachtingen van hun eerste job: ze willen een auto, laptop, gsm en een mooie *work-lifebalans*. Dat ze eerst vreselijk hard aan hun carrière moeten timmeren is voor velen een doorn in het oog. Maar dat strookt natuurlijk niet

met de bedrijfsrealiteit, want die is bikkelhard. Waar wij vroeger nog stilletjes aan konden doorgroeien, moeten zij er echt meteen staan. Het is belangrijk dat ze tijdens hun studie al met die praktijk op het terrein geconfronteerd worden. En dat de universiteit hen hier ook flexibeler in maakt.”

Joël Stockmans: “Het is een hele nieuwe generatie: de generatie Y en Z. Daar moeten wij ook als bedrijven anders mee omgaan. De jeugd denkt ook niet meer in termen van carrière, maar in projecten. Slimme ondernemers durven een andere bril op zetten en spelen daarop in.”

Johann Leten: “De oude generatie is altijd beter dan de jonge. Dat werd vroeger ook over ons verteld. Maar het is wel belangrijk dat er structurele linkjes zijn tussen hoger onderwijs en het bedrijfsleven. Zo kunnen we effectief blijven inspelen op veranderende contexten langs de twee kanten.”

Bruggen bouwen tussen hoger onderwijs en bedrijfsleven

Johann Leten: “Het is goed dat in de Raad van Bestuur voldoende afvaardiging zit vanuit werkgeverskant. Zo burger je die praktijktoets structureel in de universiteit in. Het is immens belangrijk om voeling te blijven houden met de markt, want alles verandert heel snel. Ook als universiteit moet je kort op de bal spelen.”

Joël Stockmans: “Tien jaar geleden gaapte er nog een enorme kloof tussen hoger onderwijs en het bedrijfsleven. Dat waren echt twee aparte werelden. Vandaag wordt er voortdurend toenadering gezocht, mede uit impuls van de werkgeversorganisaties en andere stakeholders. We worden gehoord in de Raad van Bestuur, we hebben een aantal gezamenlijke projecten lopen,... Die evolutie kunnen we alleen maar toejuichen.”

Koen Hendrix: “Het is inderdaad een groot verschil met vroeger, maar het is broodnodig. Als universiteit heb je er alle baat bij om dicht bij de markt te staan. Hier in Limburg kan dat ook tamelijk eenvoudig omdat het middenveld bijzonder goed georganiseerd is.”

Internationalisering is belangrijk

Joël Stockmans: “Als je kijkt naar wat ons vooral is bijgebleven uit onze eigen studieloopbaan, dan gaat dat stuk voor stuk over heel praktische ervaringen waarin we zelf een heel actieve rol speelden. Internationale uitwisselingen, bedrijfsstages, *real cases*,... Na mijn studies TEW aan het L.U.C. volgde ik nog een jaar *Internationaal Marketing Management* (IMA) en daar kreeg ik de smaak echt te pakken. Op zes maanden tijd liep ik stage in drie

bedrijven met een internationale component: dan leer je elke keer de klik maken en heel projectmatig werken in een realistische *setting*. Het zijn de extra's die indruk maken en die je persoonlijke *skills* verder ontwikkelen.”

Johann Leten: “Zelf bewaar ik heel mooie herinneringen aan mijn Erasmusverblijf in Ierland. Daar waren we aan de *Economische Hogeschool* voorlopers in: 12 van de 30 Vlaamse Erasmusstudenten studeerden bij ons. Voor mij was het een fantastische ervaring met een ongelooflijke toegevoegde waarde. Via AEISEC liep ik ook nog twee maanden stage in Duitsland en mijn MBA behaalde ik in Groot-Brittannië. Een groot deel van de *employability skills* waar we het vandaag over hebben, heb ik tijdens die internationale uitwisselingen opgedaan. Daar leer je ook met andere nationaliteiten en mentaliteiten omgaan. Al heel snel wist ik dat een Duitser altijd mooi op tijd op de afspraak verscheen, maar dat dit voor een Griek of een Italiaan vaak een heel ander verhaal is.”

Joël Stockmans: “Dat jongeren vandaag sneller de stap maken naar een internationale ervaring, vind ik zeer positieve evolutie, want internationalisering is immens belangrijk in de hedendaagse bedrijfspraktijk. De wereld is echt onze buur geworden. En of je nu werkt in een klein of in een groot bedrijf, sowieso krijg je in je beroepspraktijk te maken met internationalisering.”

Koen Hendrix: “Dat klopt! Internationalisering kan je niet meer wegdenken. Ook daar moet je dus als universiteit in investeren. Zo’n internationale ervaring betekent altijd een serieuze meerwaarde: voor je persoonlijke ontwikkeling, je professionele *skills* en je talenkennis.”

LIFE LONG LEARNING

De enige constante in het leven is verandering. Kennis evolueert voortdurend, en aan een razendsnel tempo. Om optimaal professioneel te kunnen functioneren in een dynamische arbeidsrealiteit volstaat statische academische kennis niet langer. Leren? Dat is een levenslang proces. En dat heeft Universiteit Hasselt als geen ander begrepen.

Haar onderwijsaanbod beperkt zich niet tot de initiële bachelor- en masteropleidingen. Ook in 2011 investeerde de universiteit stevig in de vorming van haar doctorandi en postdoctorale onderzoekers. Daarnaast konden ook professionals uit de meest uiteenlopende sectoren in elke fase van hun carrière voor navorming aan UHasselt terecht.

NIET ELKE DOCTORAATSSTUDENT WORDT PROF

DOCTORAL SCHOOLS BEREIDEN DOCTORANDI VOOR OP BOEIENDE CARRIÈRE

De tijd dat een succesvol doctoraat automatisch uitmondde in een lange, academische carrière ligt al lang achter ons. Minder dan de helft van de jonge onderzoekers kan na zijn doctoraat aan de universiteit terecht. Wat zijn de andere mogelijkheden? En hoe bereid je die jonge academici zo goed mogelijk voor op de competitie met vakgenoten die meteen in de bedrijfswereld stapten? Met de Doctoral Schools wil Universiteit Hasselt haar doctorandi zo goed mogelijk omkaderen en hen tegelijkertijd klaarstomen voor boeiende vervolgloopbanen, binnen en buiten de universiteit.

Een bredere visie op wetenschap

Doctorandi zijn gepassioneerde experts met een uitzonderlijke vakkennis. Ze bijten zich vier jaar lang intensief vast in één heel specifiek onderzoeksdomein. Maar specialiseren kan je blik op wetenschap soms ook verengen. Met de Doctoral Schools wil Universiteit Hasselt de wetenschappelijke vaardigheden van haar doctorandi niet alleen verdiepen, maar ook verbreden. “We willen deze jonge onderzoekers beter omkaderen en hen een veelzijdiger traject laten afleggen. Voor elke vervoljob hebben ze immers veel meer nodig dan die vakkennis alleen”, zegt professor Sven Hendrix, directeur van de Doctoral School for Medicine and Life Sciences.

Technische vaardigheden en soft skills

“In de eerste plaats willen wij doctoraatsstudenten beter begeleiden tijdens hun traject. We hebben een lijst van minimale voorwaarden opgesteld waaraan ze op het einde van hun doctoraat moeten voldoen. In de eerste plaats moeten ze zich natuurlijk focussen op hun onderzoek en zorgen dat ze publiceren in toptijdschriften. Maar daarnaast moeten ze ook een Phd-symposium organiseren en cursussen volgen waarin we zowel hun technische vaardigheden als hun soft skills aanscherpen. Zo komen ze niet alleen in contact met de nieuwste technieken binnen hun vakgebied. Ze werken ook intensief aan hun persoonlijke vaardigheden. Binnen de cursussen die wij aanbieden, krijgt elke individuele doctorandus een grote keuzemogelijkheid.”

Bedrijfswereld naar de universiteit brengen

“Nog te veel doctorandi plannen hun carrière helemaal niet. Vaak weten ze

helemaal niet wat ze na hun doctoraat willen doen. Ze kennen hun opties ook onvoldoende. Ook daar wilden we in de Doctoral Schools op anticiperen. Tijdens onze Business Lunches nodigen we professionals uit die na hun academische carrière voor een job buiten de universiteit kozen. Door topmensen als Sergio Di Virgilio, wetenschappelijk directeur bij de Marie Curie-stichting hun verhaal te laten doen, willen we onze doctorandi een duidelijker beeld geven van hun mogelijkheden.”

Steun van Vlaamse regering

De uitbouw van de Doctoral Schools werd mogelijk gemaakt door een subsidie van de Vlaamse regering. Minister Ingrid Lieten vindt het cruciaal om te investeren in de carrière van jonge onderzoekers: “Als wij van hen verlangen dat ze onze kennisbasis vergroten en Vlaanderen als kenniseconomie mee opbouwen, zijn wij hen een goede basis voor hun toekomstige carrière verschuldigd.”

Traject voor alle Belgische postdocs

“Universiteit Hasselt wil ook haar postdoctorale onderzoekers en tenure-trackdocenten beter omkaderen, want ook zij hebben nood aan cursussen rond thema's als timemanagement en leiderschapsskills. Hun arbeidsrealiteit is nog een stuk complexer dan die van de doctorandi. Van het Prins Filipfonds kreeg de universiteit in 2011 een projectondersteuning om een gestructureerde postdocopleiding voor alle Belgische universiteiten te ontwikkelen. Een grote uitdaging! En een hele eer!”

PROFESSIONALS DOORHEEN HUN HELE LOOPBAAN ONDERSTEUNEN

Kennis staat niet stil. Wat gisteren nog baanbrekend was, verandert vandaag en evolueert verder. In onze moderne maatschappij verdubbelt het totale kennisvolume om de zeven jaar. Een universitair diploma betekent dan vaak een mooie start van een boeiende carrière, maar voor wie zich ook als professional wil blijven ontplooiën, is levenslang leren een noodzaak geworden. Met haar breed aanbod voor postacademische vorming wil Universiteit Hasselt professionals doorheen hun hele loopbaan ondersteunen.

Professionaliseer de professional

“Afgestudeerden moeten zich steeds vaker in hun carrière gaan heroriënteren,” vertelt decaan BEW Piet Pauwels. “En zelfs wie jarenlang dezelfde job blijft uitoefenen, heeft geregeld nood aan nieuwe input. Wij willen onze afgestudeerden, en andere professionals op een academische manier begeleiden en ondersteunen in dat proces.” Naast postgraduaatopleidingen organiseert Universiteit Hasselt ook intensieve cursussen, kortere opleidingsmodules, congressen en symposia. Zo helpt de universiteit ook de kennis en vaardigheden van professionals verder te verfijnen en af te stemmen op nieuwe en internationale evoluties in hun vakgebied.

Andere fase in loopbaan, andere noden

“Vanuit het werkveld komt steeds meer de vraag naar levenslang leren, maar de specifieke behoeften verschillen in de verschillende sectoren zeer grondig van elkaar”, gaat professor Pauwels voort. “En zelfs binnen één functie veranderen die vormingsnoden en –wensen in de verschillende fases van een loopbaan. Een HR-manager met vijf jaar ervaring kan je niet hetzelfde opleidingsaanbod voorschotelen als zijn collega die al vijftien jaar in het vak zit. In onze opleiding Human Resource Management spelen we ook op die verschillen goed in. Bovendien reiken we de deelnemers niet alleen een stevig academisch kader en praktische tools aan. Om hun managementvaardigheden naar een hoger niveau te tillen, werken we ook intensief aan hun persoonlijke groei.”

Eigenaars-ondernemers beter begeleiden

“In 2011 zijn we, samen met C.E.O.-Limburg, gestart met een Ondernemersuniversiteit. Met dit initiatief willen we Limburgse eigenaars-ondernemers

ondersteunen in het leiden van hun bedrijf. Ook bij hen leeft duidelijk de nood aan onderbouwde inzichten, maar vaak vinden ze de tijd niet om uitgebreide opleidingstrajecten te volgen. Met onze Ondernemersuniversiteit ontwikkelden we een programma op hun maat. Een kleine groep ondernemers werkt onder leiding van een voorzitter en een professor rond één van de vier gekozen thema’s: strategisch innoveren, marketing en communicatie, jonge eigenaars-ondernemers en ambassadeurs voor de oud-ondernemers. De deelnemers bepalen zelf mee de richting, uitdieping en verfijning van het hoofdthema. Samen met de professor en de voorzitter zoeken ze naar de beste manier om elkaars inhoudelijke inzichten te vergroten. Door deze aanpak breiden we niet alleen hun kennis uit, maar versterken we ook netwerking en samenhangigheid tussen de leden onderling. De reacties zijn zeer positief.”

Internationale dimensie

“In ons postacademisch vormingsaanbod hebben we ook aandacht voor de internationale context, want ook dat is absoluut noodzakelijk om te blijven groeien in deze geglobaliseerde wereld. Samen met de Euregionale universiteiten HEC-ULg en FH Aachen werkten we zeer intensief aan de gezamenlijke, viertalige MBA Open Borders. Vanaf september 2012 kunnen ervaren managers nu kennis opdoen en ervaring delen in de bijzondere setting die de Euregio Maas-Rijn biedt. Tijdens vier modules van vier maanden stimuleren we het globale perspectief van de managers en scherpen we hun internationale strategische communicatieskills verder aan. Met deze unieke, viertalige MBA bieden we hen een modern bedrijfseconomisch venster op de wereld.”

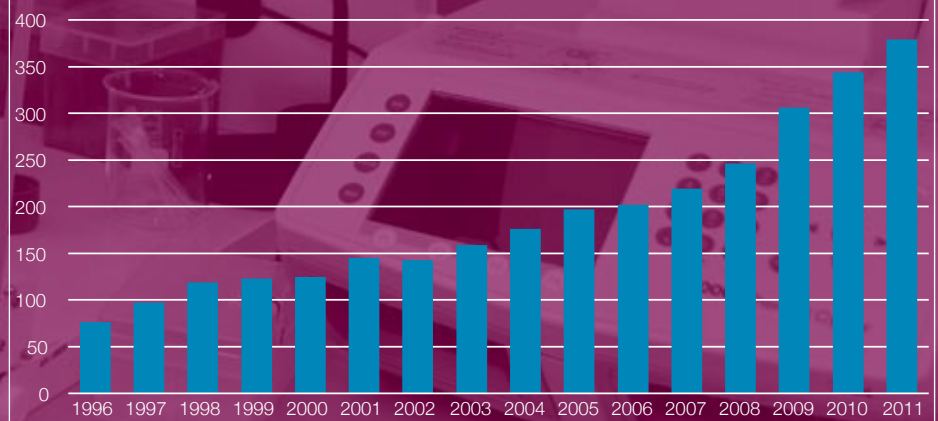
ONDERZOEK+

Meer publicaties en meer doctorandi voor UHasselt

Het aantal publicaties in internationaal gereviewde academische en wetenschappelijke tijdschriften met UHasselt-affiliatie bedroeg in 1992 69 en is geleidelijk gestegen tot 356 publicaties in 2010 (het laatste kalenderjaar waarvoor momenteel de cijfers gevalideerd zijn door het Expertisecentrum Onderzoek en Ontwikkelingsmonitoring - ECOOM).

UHasselt kent de laatste jaren een sterke groei van het aantal doctoraatsstudenten. In 2011 waren er 379 doctoraatsstudenten ingeschreven, dit is een stijging met 10% ten opzicht van 2010. In het voorbije jaar hebben 48 jonge vorsers hun doctoraat aan UHasselt behaald.

Evolutie aantal ingeschreven doctoraatsstudenten (per 01/02/2012)

2011: HET JAAR VAN...

WERELDPRIMEUR EERSTE 3D-GEPRINTE ONDERKAAK GEPLAATST

Een op maat gemaakte titanium onderkaak in 3D printen en vervolgens inplanten? Dankzij onderzoekers van UHasselt is dit geen sciencefiction meer. De onderzoeksgroep *Functionele Morfologie* van BIOMED ontwikkelde de methode achter de allereerste patiëntspecifieke, 3D-geprinte onderkaak ooit. Chirurgen uit het Orbis Medisch Centrum Sittard-Geleen (Nederland) voerden de operatie in juni 2011 met succes uit. Een wereldprimeur die in binnen- en buitenland uitgebreid de pers haalde.

Voor de eerste keer werd een volledige onderkaak vervangen bij een patiënte. Met deze ingreep werden op een esthetische manier belangrijke vitale functies (ademhaling, spraak, kauwen, gevoel) gered. Dat 3D-printing nu ook voor een volledig onderkaakimplantaat gebruikt wordt, is uniek. “De introductie van geprinte implantaten is zoals de eerste stappen op de maan: voorzichtig, maar toch met stevige tred”, aldus professor Jules Poukens van BIOMED.

Deze revolutionaire methode werd ontwikkeld binnen de onderzoeksgroep *Functionele Morfologie* van BIOMED in samenwerking met ingenieurs van de XIOS Hogeschool, de Katholieke Universiteit Leuven, de Mond-, Kaak- en Aangezichtschirurgen van het Orbis Medisch Centrum Sittard-Geleen (Nederland) en Xilloc Medical BV uit Maastricht (Nederland). De firma Layer-Wise NV uit Leuven vervaardigde het implantaat uit titanium met additieve Laser Melting technologie.

Zowel het ontwerpen, het verwerken als het maken van het implantaat, gebeurde digitaal. “Computertechnologie zal een ware revolutie veroorzaken in de medische wereld. We moeten alleen nog leren ermee om te gaan,” zegt professor Poukens, “De dokter en ingenieur samen aan de ontwerp-computer en de operatietafel: dat is pas echt vernieuwend.”

PRESTIGIEUZE PUBLICATIE VERKEERSVERVUILING TRIGGERT HARTINFARCT

Niet koffie of alcohol, maar luchtverontreiniging en deelname aan het verkeer zijn de belangrijkste oorzaken van een hartinfarct op het niveau van de bevolking. Dat blijkt uit een studie die de Vlaamse wetenschappers Tim Nawrot (UHasselt) en Ben Nemery (KU Leuven) publiceerden in het toonaangevende wetenschappelijke tijdschrift *The Lancet*.

Op het gebied van luchtverontreiniging is België een echte hotspot in Europa. “Hoewel de luchtkwaliteit de laatste vijftig jaar aanzienlijk is verbeterd, heeft Vlaanderen gemiddeld de hoogste graad van luchtverontreiniging door fijn stof in West-Europa”, zegt professor Tim Nawrot van het *Centrum voor Milieukunde*. “Oorzaken hiervoor zijn de hoge bevolkingsdichtheid, de intense industriële activiteit en de enorme verkeersdrukte. Omdat we met zo velen op een kleine oppervlakte leven, heeft het al dan niet halen van normen van verontreiniging een grote impact op de gezondheid.”

Uit Nawrots analyse blijkt dat verkeersvervuiling een belangrijke trigger is voor hartaanvallen. De UHasselt-professor pleit dan ook voor een drastische vermindering van het niveau van luchtverontreiniging in steden.

GROTE INTERNATIONALE NAMEN OP WETENSCHAPPELIJKE CONFERENTIE DE ZONNECELLEN VAN DE TOEKOMST ROLLEN UIT DE PRINTER

Zonne-energie is hot! Alleen al op Vlaamse daken liggen er ongeveer 3 miljoen m² zonnepanelen. We hebben tuinverlichting op zonne-energie, er rijden al solar wagens rond en de technologie staat niet stil. De nieuwe generatie zonnecellen? Die kan je printen. In alle mogelijke vormen en kleuren. Die zonnecellen van de toekomst brachten in oktober 2011 wetenschappers en ingenieurs uit de hele wereld naar UHasselt: van Stanford tot Saudi-Arabië. Tijdens de internationaal vermaarde wetenschappelijke conferentie *Photovoltaics at the nanoscale* bogen deze toponderzoekers zich een week lang over de zonnecellen van de toekomst.

Onderzoek evolueert aan een razend tempo

UHasselt heeft een internationaal erkende expertise in het onderzoek naar deze nieuwe generatie zonnecellen. Onderzoekers werken aan een groot-schalig project om minuscule zonnecellen op flexibele dragers zoals plastic te kunnen printen. En de universiteit produceert ook zelf zonnecellen. “Dat is belangrijk”, zegt professor Vanderzande, directeur van IMO-IMOMEC, “want ook uit die productie leer je weer iets over het gedrag van een materiaal. Wetenschappelijk onderzoek is de laatste jaren enorm veranderd. Vroeger begon je met fundamenteel onderzoek om de eigenschappen van materialen te leren kennen. Vanaf het ogenblik dat je vooruitgang maakte op dat terrein kon je met toegepast onderzoek starten om dan uiteindelijk tot productontwikkeling te komen. In het huidige onderzoek gebeurt dat allemaal tegelijkertijd.”

Uitdagingen voor de toekomst

“Momenteel ligt de efficiëntie nog iets lager dan bij klassieke panelen, en is de levensduur beperkt tot vijf jaar. Als we die zouden kunnen opdrijven tot bijvoorbeeld tien jaar, zijn we zeker competitief”, aldus Vanderzande. De prijs van de nieuwe cellen zou kunnen zakken tot 0.3 dollarcent per vermogensseenheid, tegenover 10 dollar voor de gewone panelen nu.” Niet alleen de efficiëntie en de levensduur van de cellen moet in de toekomst verhoogd worden. Ook het productieproces moet geoptimaliseerd en verduurzaamd worden. “Daarin is UHasselt een voorloper”, zegt professor Jean Manca. “Bij de polaire polymeren gebruiken we op dit moment al alcohol en water als solvent.”

Samen de puzzel leggen

Dit soort wetenschappelijke conferenties is belangrijk voor de verdere ontwikkeling van nieuwe technologieën. “Hoewel wereldwijd heel veel mensen bezig zijn met zonne-energie, vormt die topgroep onderzoekers die

vooruitstrevend werkt rond die nieuwe generatie zonnecellen een kleine gemeenschap. Een internationaal dorp waarin iedereen hunkert naar n t dat stukje kennis dat nodig is om de puzzel af te maken. Enkel door samen te komen, geraken we weer een stap verder”, zegt professor Vanderzande.

Het congres werd georganiseerd met steun van de European Science Foundation (ESF), ORGANEXT en the Belgian Polymere Group (BPG), en met sponsoring van AGFA en Solvay voor de poster-awards.

IMOB COÖRDINEERT VOOR DE DERDE KEER HET STEUNPUNT VERKEERSVEILIGHEID

Om het beleid wetenschappelijk te ondersteunen, en snel en proactief te kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en uitdagingen heeft de Vlaamse overheid sinds 2001 Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek. Het Instituut voor Mobiliteit (IMOB) zal het Steunpunt Verkeersveiligheid voor de derde keer op rij coördineren. “Dit is een duidelijke erkenning van de expertise die IMOB heeft uitgebouwd op vlak van verkeersveiligheid”, aldus promotorcoördinator Stijn Daniëls.

Algemene en specifieke expertise

Het nieuwe Steunpunt Verkeersveiligheid 2012-2015 wordt gevormd door een consortium van UHasselt, KU Leuven en de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO). “Vanuit IMOB brengen we algemene en specifieke expertise in, meer specifiek met betrekking tot ongevallen- en gedragsanalyse, rijsimulatoronderzoek en effectiviteitsevaluaties”, vertelt Daniëls. Daarnaast verzorgt IMOB ook het secretariaat van het Steunpunt en coördineert het instituut de valorisatiestrategie.

TOPWETENSCHAPPELIJKE PUBLICATIES EN
HOOGTECHNOLOGISCHE INNOVATIES

SUCCESVOL IN DE VOLLEDIGE WAAIER VAN ONDERZOEKSACTIVITEITEN

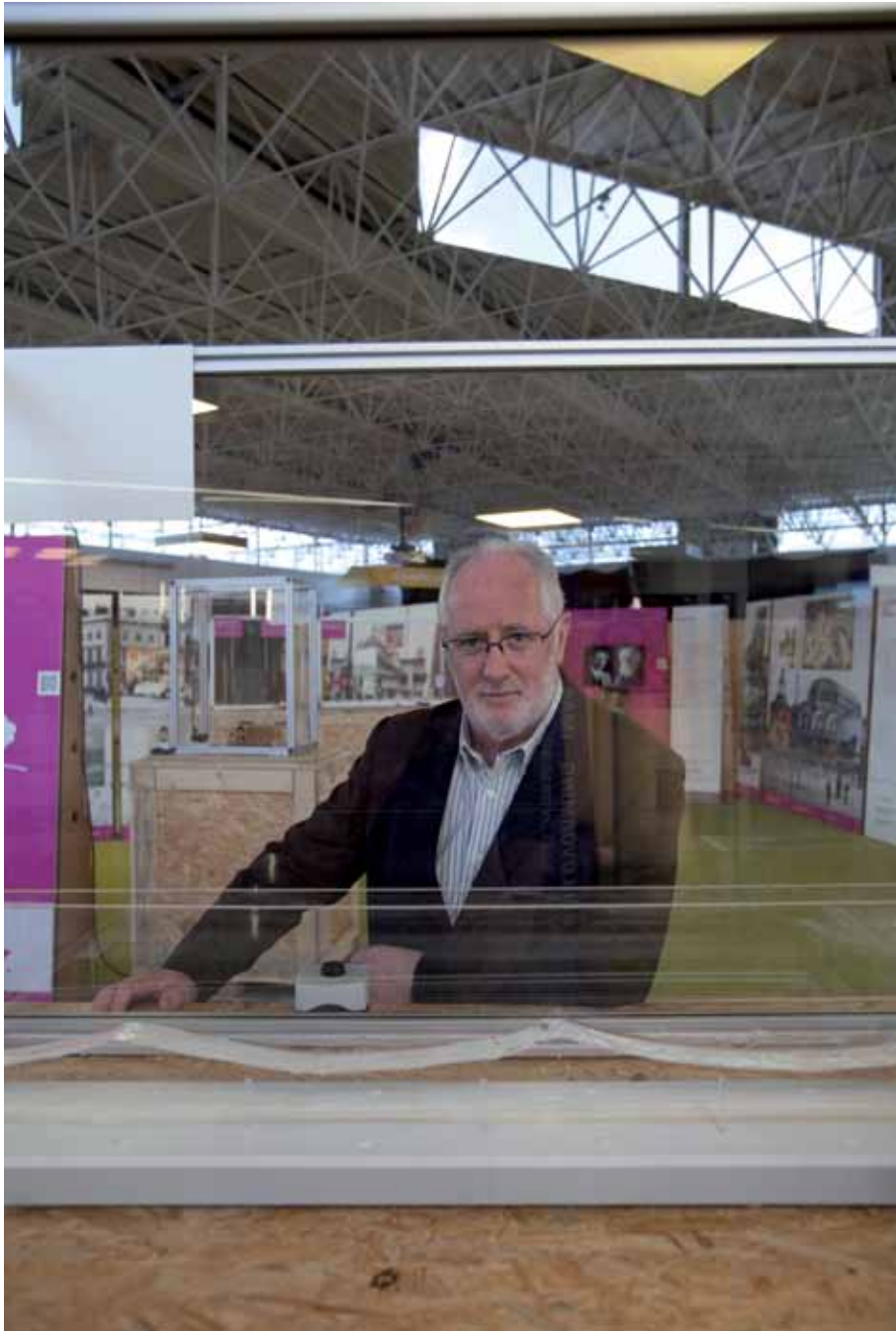
2011 was een zeer succesvol jaar voor UHasselt. Meer dan ooit speelde de universiteit haar rol als knooppunt in het innovatieweb: ze scoorde internationaal met topwetenschappelijke publicaties, kwam uitgebreid in de pers met innovatieve vindingen en speelde actief haar maatschappelijke rol in allerlei platformen. Daarenboven reikte UHasselt de eerste doctoraten in de Architectuur uit, een primeur in Vlaanderen. Net die brede waaier aan onderzoeksactiviteiten vindt vicerector Onderzoek Paul Janssen heel belangrijk.

**BIJ
ELKE
ONTDEKKING
SPEELT
EEN SYMBIOSE
VAN TOEVAL
EN
INTELLIGENTIE.**

Paul Janssen

“Als je toptalent wil blijven aantrekken, dan moet je als universiteit blijvend investeren in human capital.”

Knooppunt in het innovatieweb

“UHasselt bestrijkt de volledige waaier van onderzoeksactiviteiten: van fundamenteel onderzoek, waarbij vragen rond de toepasbaarheid niet prioritair zijn, tot contracten met bedrijven waarbij je kennis valoriseert. Die aanpak heeft de universiteit sterk gemaakt”, zegt vicerector Onderzoek Paul Janssen. “Vroeger was het proces van fundamenteel onderzoek naar valorisatie een lineaire keten. Vandaag is er in elke fase heel wat interactie tussen overheid, bedrijven en kennisinstellingen. Het is een web waarin al die instellingen voortdurend draden vlechten naar elkaar. Opportuniteiten worden veel sneller gedetecteerd en opgepikt. En dat is positief, want zo versterk je elkaars kernactiviteiten.”

Onderzoek+

“Met haar nieuwe positionering legt UHasselt nieuwe beleidsaccenten. Onderzoek+ sluit nauw aan bij het onderzoeksbeleid dat de universiteit al jaren voert, maar we proberen onze rol in dat innovatieweb nog optimaler te spelen. Dat biedt kansen in verschillende richtingen. Als je kennis ontwikkelt, kan je die ten dienste stellen van een bedrijf, maar anderzijds kan een bedrijf vragen stellen die fundamenteel onderzoek genereren. Het is belangrijk dat we als universiteit dat evenwicht tussen het basiswetenschappelijk werk en de samenwerking met bedrijven en maatschappelijke actoren zoals ziekenhuizen goed behouden. Dat dit mogelijk is, toont o.a. het *Limburg Clinical Research Program*. Met dat intensief samenwerkingsverband tussen UHasselt en het ZOL- en Jessaziekenhuis trekken we de banden tussen onze faculteit Geneeskunde en de Limburgse ziekenhuizen extra aan. In dit project wordt de aanwezige medisch wetenschappelijke kennis van het ziekenhuis verweven met de medische onderzoeksexpertise van de universiteit; een versterking voor alle partijen. Een schitterend partnerschap!”

Maatschappelijke rol

“Het innovatieweb bevat ook heel wat draden van en naar de overheid. Vanuit acht Steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek ondersteunt de universiteit het Vlaamse beleid. Als de overheid beleidsondersteunende achtergrondinformatie nodig heeft rond maatschappelijke thema's zoals bijvoorbeeld verkeersveiligheid of gelijke kansen, dan brengen wij die vanuit de Steunpunten in kaart. Dat is een belangrijke opdracht voor de universiteit. Het is prettig om vast te stellen dat de overheid onze wetenschappelijke input naar waarde schat en benut. Het plaatst de universiteit vanuit haar onderzoekende rol in de maatschappij; vanuit haar bevindingen ondersteunt ze de beleidsmakers. Die maatschappelijke rol spelen wij ook voluit in andere platformen als LifeTechLimburg en CleanTechLimburg. Ook in werkgroepen van VLIR, FWO en tal van Raden van Bestuur zijn vertegenwoordigers

van onze universiteit actief. Door onze aanwezigheid profileren we ons als één van de vijf Vlaamse universiteiten. Een meer aangename situatie dan pakweg 15 jaar geleden. Voor ons is die aanwezigheid belangrijk, het geeft ons een stem in het hele verhaal.”

“Vandaag is er in elke fase heel wat interactie tussen overheid, bedrijven en kennisinstellingen. Het is een web waarin al die instellingen voortdurend draden vlechten naar elkaar.”

Het hele onderzoeksspectrum

“2011 is een zeer succesvol jaar geweest, omdat we voor onderzoek succes boekten in het volledige onderzoeksspectrum. We kwamen uitgebreid in de pers met de printbare zonnecellen, de wereldprimeur van de 3D-kaakchirurgie en een doorbraak in de opsporing van borstkanker. Maar ook ons niet-gericht onderzoek resulteerde in bijdragen van onze onderzoekers in toptijdschriften. Dat is belangrijk, want *without basic research there is nothing to apply*. Het voorbije jaar scoorden we erg goed bij het FWO. Onze projecten konden de expertenpanels overtuigen. Geen eenvoudige opdracht, want de competitie is echt bikkelhard. We waren ook succesvol in het werven van FWO-beurzen. Voor die beurzen spelen vooral de studieresultaten van de kandidaat-aspiranten en de wetenschappelijke resultaten van de kandidaat-postdocs een grote rol. Bij zo'n selectie goede resultaten boeken, betekent dat jonge mensen met schitterende resultaten overtuigd zijn dat UHasselt een goede plaats is om te doctoreren of om, als postdoc, wetenschappelijk onderzoek te doen.”

HR Excellence in Research

“Als universiteit moet je investeren in *human capital* ... Dat bestaat in belangrijke mate uit jonge doctorandi en docenten (*tenure track*). Die moet je dus op de best mogelijke manier omringen door hen wetenschappelijk goed te begeleiden en onder de beste voorwaarden te laten werken. In 2011 kreeg UHasselt van de Europese Commissie als eerste universiteit in Vlaanderen het label “HR Excellence in Research”. Dat label brengt onze ambities om te excelleren mooi in beeld. Het bepaalt onze interne acties, bijvoorbeeld de verdere uitbouw van onze Doctoral Schools. Als je toptalent wil blijven aantrekken, dan moet je als universiteit blijvend investeren in *human capital*.”

Eerste doctoraten in de Architectuur

“Met onze eerste twee doctoraten in de Architectuur zijn we pioniers in Vlaanderen. Doctoraten in de Architectuur: dat was iets nieuws. De weg naar de doctoraten was een boeiend proces en als je kijkt naar de waardering van

de interuniversitaire jury voor de kwaliteit van het geleverde werk, kunnen we terecht fier zijn. De inkanteling van de academiserende hogeschoolopleidingen komt nu heel dichtbij. UHasselt is, voor zover ik weet, de enige

Vlaamse universiteit die van bij de start van de associatie aanzienlijke eigen onderzoeksmiddelen heeft geïnvesteerd in de geassocieerde hogescholen. En dat rendeert. Onderzoeksmatig bereiden we ons zeer goed voor op die inkanteling, maar er is uiteraard nog heel wat werk aan de winkel.”

2012

“Om ons ook in de toekomst te positioneren in het centrum van het innovatieweb, zullen we in 2012 metaspeerpunten bepalen. Dat is één van de grote uitdagingen voor het komende jaar. We willen onze onderzoeksactiviteiten ophangen aan grote thema's; mogelijke voorbeelden zijn zorg, energie, Limburg als groene provincie,... De metaspeerpunten moeten het interdisciplinair onderzoek verder versterken en ze moeten passen in de ambities van de regio. Op die manier willen we ook de return voor de regio optimaal maken. Door het maken van dergelijke strategische keuzes willen we ook op Vlaams, Europees en internationaal niveau onze rol in het wetenschappelijk gebeuren verder versterken. Want in het brede internationale verhaal, dat gaat van ontwikkelingssamenwerking tot participatie aan grote Europese projecten, wil UHasselt haar rol spelen.”

TECH TRANSFER, DE BUITENKANT VAN DE UNIVERSITEIT

DE SCHAKEL TUSSEN ONDERZOEK EN BEDRIJF

In haar nieuwe positionering legt Universiteit Hasselt de klemtoon op de valorisatie van haar onderzoek. Door onderzoeksresultaten, kennis en technologie om te zetten in reële economische activiteiten, wil de universiteit een fundamentele bijdrage leveren aan innovatieve en kennisgerichte sectoren, en aan een duurzame economie. De universiteit wil een knooppunt zijn in het wereldwijde innovatieweb tussen bedrijven, overheden en kennisinstellingen. En precies op dat knooppunt ligt Tech Transfer.

Buiten de muren van de universiteit

“Als universiteit vervul je een belangrijke maatschappelijke taak”, zegt Ann-Pascale Bijmens, directeur van Tech Transfer UHasselt. “Je wil jonge mensen een goede opleiding geven en baanbrekend onderzoek verrichten, maar daar houdt het niet op. Universiteit Hasselt wil ook buiten de muren van de universiteit een verschil maken en de industrie helpen innoveren. Ze wil meerwaarde creëren: voor de regio en voor de maatschappij als geheel. Daarom is het belangrijk dat we onderzoeksresultaten, kennis en technologie zoveel mogelijk laten doorstromen naar die bedrijfswereld.”

“Universiteit Hasselt wil ook buiten de muren van de universiteit een verschil maken en de industrie helpen innoveren.”

De voelsprietten van de bedrijfswereld en de onderzoekers

“In de eerste plaats zijn wij de voelsprietten van de bedrijfswereld en de onderzoekers. We sporen heel snel opportuniteiten op en brengen deze in kaart. Welke technologieën die we binnen de universiteit ontwikkelen, kunnen nog verder toegepast worden? En waar zijn bedrijven precies naar op zoek? *Tech Transfer* is de matchmaker die deze twee spelers samenbrengt.

Vaak wordt Tech Transfer in één adem genoemd met spin-offcreatie, maar dat is onterecht. Er zijn immers verschillende manieren om aan technologieovername te doen. In de meeste gevallen kan je perfect samenwerken met bestaande bedrijven. Meestal gebeurt dit in het kader van toepassingsgericht onderzoek, maar we zien steeds vaker dat sommige bedrijven de hele pijplijn tot het fundamentele onderzoek willen financieren. Via de universiteit willen ze op de frontlijn staan als wij nieuwe ontdekkingen doen.”

Meer geld voor spin-offs

“Soms kan je niet samenwerken met bedrijven. Omdat de markt nog niet klaar is voor de nieuwe technologie, of omgekeerd. Dan kunnen we twee dingen doen: een patent nemen en uitlicentiëren aan een bedrijf dat de verdere ontwikkelingen doet of een spin-off creëren om een innovatief product te commercialiseren. Binnen Tech Transfer verrichten wij het belangrijke vooronderzoek en begeleiden wij de jonge spin-offinitiatieven tot aan hun *proof of concept*. Maar met een concept kan je nog niet naar de markt.

In 2011 investeerde UHasselt, samen met LRM en PMV, in het KMOFIN2 ARKimedefonds zodat er fors kan ingezet worden op de financiering van nieuwe spin-offs. Hiermee zet de universiteit een belangrijke stap, want die schakel voor de incubatie van beginnende spin-offbedrijven ontbrak nog. Via de oprichting van *UHasselt Venture Management* kunnen we deze beginnende bedrijven nu ook professioneel begeleiden bij de commercialisering van hun product. Die hands-onbegeleiding door investeringsmanagers vergroot hun kans op succes.”

Spin-offs boeken succes

Om onze investeerders te overtuigen dat het UHasselt-onderzoek voldoende opportuniteiten biedt om spin-offs te creëren, konden we een aantal cases presenteren die we in de voorbije jaren realiseerden. Het feit dat deze bedrijven er zijn geraakt zonder structurele incubatiefinanciering bewijst dat de ondernemingszin lééft bij onze onderzoekers. *TinkerTouch* heeft het bijvoorbeeld zonder die extra financiële injectie gedaan. Soms kan dat. In hun geval ging het om innovatieve software-ontwikkeling en dat kost minder geld.

Ook het succes van *Lumoza* spreekt erg aan. We hebben destijds alle ingrediënten samengebracht om *Lumoza* een mooie start te geven: we investeerden onze wetenschappelijke en technologische knowhow, boden de gepaste technologische ondersteuning, speelden een heel actieve rol in de Raad van Bestuur, en gingen actief mee op zoek naar financiële middelen. Als je dan ziet dat zij vandaag een groot contract met Opel sluiten en echt op weg zijn om het helemaal te maken, dan kunnen we enkel fier zijn. Hun succes is immers ontsproten uit onderzoek dat binnen de universiteit is verricht.”

Return voor de regio

“Tech Transfer en spin-offcreatie zijn niet alleen belangrijk voor de universiteit, maar ook voor de regio. We doen zoveel meer dan nieuwe ondernemingen opstarten. We willen een ideaal klimaat scheppen voor kennisgedreven ondernemerschap en innovatie, en Limburg als kennisregio op de kaart zetten. Binnen de universiteit is zoveel expertise aanwezig rond maatschappelijk relevante thema’s als lifetech en cleantech. We hopen dat al onze initiatieven een vliegwieleffect hebben en een dynamiek op gang brengen waarmee we ook andere bedrijven kunnen aantrekken.”

Nieuwe uitdagingen

“Tech Transfer is immens boeiend. Je ziet veel bewegen en je werkt voortdurend samen met anderen. En wanneer straks de academiserende hogeschoolopleidingen inkantelen, wordt het nog spannender. Op het eerste gezicht verandert er maar weinig, want wij houden ons van bij de oprichting van de TechTransfer al bezig met alle onderzoekers van de associatie. Maar binnenkort zijn er flink wat opleidingen waar het valorisatietraject er toch heel anders uitziet. In de kunsten krijgen we ineens te maken met andere vormen van intellectueel eigendom zoals auteursrechten. Dat is toch weer een heel ander verhaal. Een hele uitdaging, maar ongemeen boeiend!

EXTRA STARTFINANCIERING VOOR SPIN-OFFS

KMOFIN2 EN UHASSELT VENTURE MANAGEMENT DICTEN KLOOF TUSSEN VINDING EN SPIN-OFF

UHasselt trekt volop de kaart van innovatie en spin-offs. Samen met LRM en PMV trekt de universiteit 35.5 miljoen euro uit om via het ARKimesfonds KMOFIN2 ambitieuze Limburgse kmo's, starters en spin-offs de nodige financiële ruggesteun te geven. Het is de eerste keer dat UHasselt participeert in een investeringsfonds voor spin-offs.

Limburgse kenniseconomie versterken

"Ik ben trots dat de afgelopen jaren onder intensieve begeleiding van Tech Transfer UHasselt zes nieuwe spin-offs gecreëerd zijn aan de UHasselt. Daarnaast zitten nog andere spin-offs in de pipeline. Dit toont aan dat de universiteit, met haar meer dan 500 onderzoekers de afgelopen decennia uitzonderlijke kennis heeft opgebouwd in speerpunt domeinen die de Limburgse kenniseconomie kan versterken", aldus rector De Schepper.

Incubatiemiddelen van 7 miljoen euro

Van de 35.5 miljoen euro die geïnvesteerd worden in Limburgse groei bedrijven, is er 7 miljoen bestemd om spin-offs op te richten. Hiermee kan de universiteit in de volgende vijf jaar extra startfinanciering voorzien voor 8 à 10 spin-offs van de UHasselt, de Provinciale Hogeschool Limburg en de Xios Hogeschool Limburg. Deze bedrijven krijgen zo meer kansen om door te groeien tot belangrijke economische spelers in de regio. UHasselt Venture Management begeleidt de Limburgse onderzoekers bij de commercialisering van hun product en maakt spin-offdossiers klaar voor een incubatiefinanciering van 300.000€ à 1.000.000€. De investeringen gaan vooral naar de domeinen life sciences, ICT en cleantech.

Touchscreen - TinkerTouch op PUKKELPOP 2011

TECH TRANSFER: MEER DAN SPIN-OFFCREATIE

Er zijn verschillende manieren om aan technologietransfer te doen. Vaak ontwikkelt UHasselt samen met bedrijven nieuwe technologieën. Door haar wetenschappelijke en academische knowhow helpt de universiteit op die manier ondernemingen innoveren.

Soms kan zo'n samenwerking nog niet, omdat de markt nog niet klaar is voor de innovatieve technologie, of omgekeerd. Dan beschermt de universiteit haar innovatieve producten met patenten, of creëert ze een spin-offbedrijf. Afhankelijk van de marktsituatie en de ontwikkelingsfase waarin de nieuwe technologie zich bevindt, kiest Tech Transfer de juiste piste. Ook in 2011 bouwde Tech Transfer de brug tussen kennisinstellingen en ondernemingen.

SAMENWERKING PRODUCTONTWIKKELING VOOR LOKALE ONDERNEMING

Innoveren hoeft niet duur te zijn: bedrijven kunnen op een laagdrempelige manier profiteren van het toegepast onderzoek en de kennis die aan universiteiten en hogescholen aanwezig is. Tech Transfer zorgt dat wetenschappelijke, academische expertise haar weg vindt naar de bedrijfswereld. Ook lokale ondernemers halen daar hun voordeel uit.

Innovatieve ideeën

Na een ziekenhuisbezoek kreeg Leon Spronken het idee om de logistiek rond de toediening van intraveneuze vloeistoffen via baxters te verbeteren met een systeem voor continue meting. Een interessant idee voor een zeer praktisch product dat meteen een meerwaarde kan betekenen in de ziekenhuizen. Toch slaagde de algemeen directeur van Spronken Orthopedie er niet in om het hele R&D-proces alleen te doorlopen. Daarom bundelde hij de krachten met de ingenieursopleiding van XIOS Hogeschool Limburg.

Kruisbestuiving tussen kennisinstellingen en bedrijven

Na de ontwikkeling van een eerste prototype is het Limburgse bedrijf er samen met Tech Transfer, Innovatiecentrum Limburg en een patentbureau in geslaagd om binnen het jaar een patentaanvraag in te dienen. Leon Spronken is erg enthousiast over deze samenwerking: "Tijdens de verschillende brainstormsessies zijn er intussen al nieuwe ideeën ontstaan die we in de toekomst nog verder willen uitwerken. Ook dan bundelen we graag opnieuw de krachten met de verschillende kennisinstellingen."

Duurzame energie is een issue in onze maatschappij. Ook het belang van zonne-energie is de laatste jaren sterk gestegen. Wereldwijd focussen onderzoekers steeds meer op de verbetering van de zonnecellen. En dat leidt tot nieuwe toepassingen. Aan UHasselt werken onderzoekers verder aan een nieuwe generatie zonnecellen op basis van organische nanomaterialen.

Internationale erkenning

Het UHasselt-onderzoek naar de nieuwe generatie zonnecellen geniet wereldfaam. De universiteit krijgt internationale erkenning voor haar vakken-nis rond nieuwe materialen die een basis kunnen zijn voor printbare zonnecellen. Deze expertise is baanbrekend en veelbelovend voor de markt van organische zonnecellen waarvan in het komende decennium een grote doorbraak verwacht wordt. “Cruciaal in deze ontwikkeling zijn de nieuwe materialen waarin IMO-IMOMECEC zeer innoverend is”, bevestigt professor Dirk Vanderzande, directeur van IMO-IMOMECEC. Daarom moet die innovatieve technologie beschermd worden. Tech Transfer begeleidt de onderzoekers bij de patentaanvraag.

Alle opties open

“Aan UHasselt is heel wat kennis rond nieuwe materialen voor printbare zonnecellen aanwezig”, vertelt Ann-Pascale Bijmens, directeur van Tech Transfer. “Met patenten beschermen we die innovatieve technologieën terwijl de onderzoekers verder werken aan nieuwe innovaties. Misschien creëren we ooit wel een spin-off. Of misschien gaan we met deze patenten zelf naar de markt. Welk valorisatietraject we in de toekomst zullen volgen, weten we op dit moment nog niet. Dat is van heel veel factoren afhankelijk: van de vorderingen van onze onderzoekers, en van de markt zelf. Intussen beschermen de patenten de nieuwe technologie.”

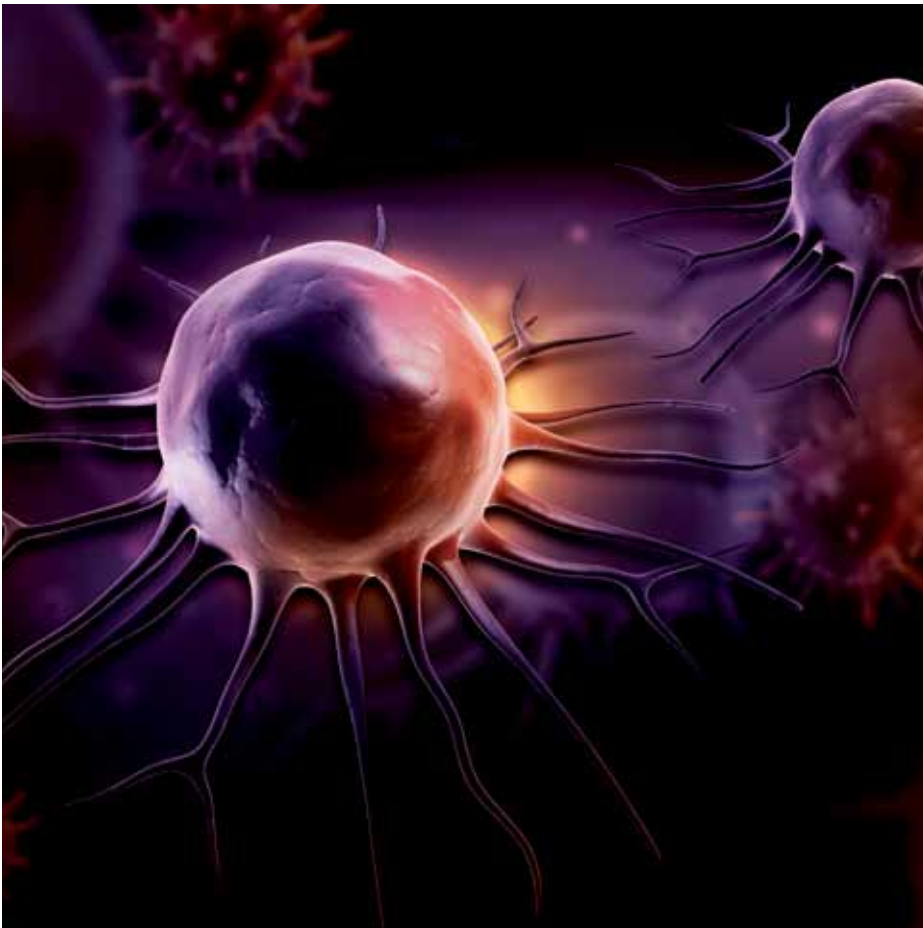

De nieuwe generatie printbare zonnecellen zonnecellen

TRAJECT NAAR SPIN-OFFCREATIE

WETENSCHAPPELIJK PROCES NAAR DIAGNOSTISCHE BLOEDTEST VOOR BORSTKANKER

Borstkanker blijft wereldwijd één van de belangrijkste aandoeningen bij vrouwen. Hoe vroeger de diagnose gesteld wordt, des te hoger zijn de kansen op herstel. Het belang van doeltreffend en eenvoudig diagnosticeren kan nauwelijks overschat worden.

Multidisciplinair project

Daarom bundelden de onderzoeksinstituten BIOMED, IMO-IMOMECE en GenStat de krachten met het Ziekenhuis Oost-Limburg en het UZ Leuven. De technologische expertise van IMO-IMOMECE werd gecombineerd met biomedische expertise in het biomerkeronderzoek van BIOMED en de oncologische kennis van ZOL en UZ Leuven.

Borstkanker vroegtijdig opsporen

“In de voorbije jaren hebben we in samenwerking met diverse ziekenhuizen onderzocht of het mogelijk was om borstkanker te detecteren in een simpel bloedstaaltje”, aldus dokter Kurt Baeten. “Hiervoor werden bloedstalen van meer dan 400 vrouwen, jong en oud, onderzocht door middel van NMR-spectroscopie”, vervolgt professor Peter Adriaensens. “Deze techniek laat toe om in een paar minuten tijd een geheel beeld te krijgen van de concentraties van talloze stoffen in het bloed. Hierbij werd vastgesteld dat in personen met borstkanker verschillende stoffen in verhoogde of verlaagde mate aanwezig zijn. Op basis van deze veranderingen kan vroegtijdig vastgesteld worden of iemand borstkanker heeft.”

Eindbestemming: spin-off?

Dit wetenschappelijk project ziet er heel veelbelovend uit. Maar is deze analysemethode effectief zo sterk dat ze kan gebruikt worden als diagnostische test? Dat moet een bijkomende klinische studie op grotere schaal verifiëren. Als dit resultaat ook dan overeind blijft, creëert UHasselt een spin-offbedrijf om deze baanbrekende diagnostische test verder te ontwikkelen. Tech Transfer begeleidt *Medicaspec* in haar valorisatietraject.

WIN-WIN VOOR ALLE PARTIJEN RESEARCH MEETS MARKET

Universiteiten staan midden in de maatschappij en stellen hun kennis meer dan ooit ten dienste van die maatschappij. Kennisinstituten ondersteunen industriële en maatschappelijke partners bij concrete vragen en werken als gelijkwaardige partners aan marktgerichte onderzoeksprojecten. Universiteit Hasselt heeft een lange traditie in samenwerkingen met bedrijven, overheidsinstellingen en non-profitorganisaties. Om nieuwe relevante knowhow te genereren in een maatschappelijke en economische context brengt UHasselt, zowel binnen als buiten de universiteit, disciplines en technologieën bij elkaar.

WEGENWERKEN VIADUCT VILVOORDE RIJSIMULATOR IMOB TESTTE HET OMLEIDINGSPARCOURS

Wegenwerken zijn broodnodig, maar ze kunnen voor heel wat verkeersproblemen en hinder zorgen. In 2011 werden vooral de werken aan het viaduct in Vilvoorde door velen gevreesd. Het ging immers om een van de grootste mobiliteitsprojecten van de afgelopen jaren op een bijzonder drukke verkeersader die ook zonder wegenwerken groot fileleed kent. Een duidelijke signalisatie was dus van het allergrootste belang. Het *Instituut voor Mobiliteit (IMOB)* ontwikkelde in samenwerking met communicatiebureau Connect en studie bureau Infranea een signalisatiesimulator die het mogelijk maakte om voor de start een virtuele proefrit door de werken te maken. Dankzij de tests in de simulator konden heel wat problemen voorkomen worden.

Onzeker rijgedrag vermijden

Het Vlaams Verkeerscentrum in Antwerpen stelde een wegomleiding voor die aanvankelijk nogal wat wenkbrauwen deed fronsen. “De voorgestelde signalisatie suggereerde dat bestuurders in de omgekeerde richting zouden rijden,” vertelt professor Tom Brijs, IMOB-projectcoördinator. “Zo’n onnatuurlijke beweging kan voor onzeker rijgedrag zorgen. En als chauffeurs in de war raken, gebeuren er al snel ongelukken. Een goede signalisatie was dus echt cruciaal.”

Virtuele proefrit

De rijnsimulator maakt het mogelijk om signalisatie bij wegenwerken al te testen voordat de werken begonnen zijn. “In onze simulator bouwden we het hele traject na en voerden we de bestaande signalisatieplannen in. We lieten een testpanel van 24 personen virtueel door de werken rijden en brachten hun rij- en kijkgedrag in kaart. Zijn de borden goed leesbaar? Staan ze op de juiste plaats? Kunnen we met wegmarkeringen nog meer duidelijkheid

scheppen over het te volgen traject? Met de rijnsimulator konden we heel objectief een aantal parameters meten.”

Geen enkel ernstig ongeval

Na uitvoerige tests in de simulator bleek het oorspronkelijke signalisatieplan voor verbetering vatbaar. “We stelden bijvoorbeeld vast dat geschilderde markeringen op het wegdek een prima houvast betekenden voor bestuurders die minder vertrouwd waren met de omgeving. Daar moesten we dus meer op inzetten”, aldus professor Brijs. “Ook de plaatsing van de borden en de lees- en begrijpbaarheid van de informatie erop werden aangepast.” Dankzij de simulator werden belangrijke wijzigingen doorgevoerd. En met succes: zowel de simulatie als de praktijk wezen uit dat de verkeersafwikkeling vlot verliep. Tijdens de werken gebeurde er geen enkel ernstig ongeval. Een zeer positief resultaat!

LIMBURG CLINICAL RESEARCH PROGRAMME UHASSELT-ZOL-JESSA WETENSCHAPPELIJK ONDERBOUWDE TOP-MEDISCHE ZORGCENTRA IN LIMBURG

Met het *Limburg Clinical Research Programme* (LCRP) willen Universiteit Hasselt, het Jessa-ziekenhuis en het Ziekenhuis Oost-Limburg hun gezamenlijk wetenschappelijk onderzoek fors versterken. “Met het LCRP hebben we de ambitie om wetenschappelijk onderzoek van uitmuntende internationale kwaliteit te verrichten in zes medische domeinen”, aldus professor Piet Stinissen, decaan van de faculteit Geneeskunde.

Win-winsituatie

“In de Limburgse ziekenhuizen is heel wat medisch-wetenschappelijke kennis en ervaring aanwezig, en ook Universiteit Hasselt beschikt over zeer relevante onderzoeksexpertise op dit terrein. Met het *Limburg Clinical Research Programme* (LCRP) brengen we die kennis en ervaring bij elkaar in gezamenlijke onderzoeksprojecten. Zo kunnen we belangrijke stappen voorwaarts zetten in het medisch-wetenschappelijk onderzoek in onze provincie. Door onderzoeksresultaten toe te passen in de dagdagelijkse ziekenhuispraktijk zal deze academische uitbouw van het medisch-wetenschappelijk onderzoek in de provincie ook bijdragen tot een verbeterde patiëntenzorg in de Limburgse ziekenhuizen”, aldus professor Stinissen.

Dertien onderzoeksprojecten in zes clusters

Concreet gaat het om gezamenlijk onderzoek in de domeinen oncologie, cardiologie, gynaecologie/fertiliteit, obesitas, anesthesie/centraal zenuwstelsel en infectieziekten. De volgende vijf jaar zullen elf doctoraten en twee postdoctorale onderzoeksprojecten het academisch-wetenschappelijke onderzoek in Limburg versterken. Dit academische onderzoek zal niet alleen uitmonden in talrijke internationale wetenschappelijke publicaties en presentaties op internationale medische congressen en symposia, maar de onderzoeksresultaten zullen ook meteen toegepast worden in de ziekenhuispraktijk. Zo plukt de Limburgse patiënt hier meteen de vruchten van.

Nu al resultaten

In 2011 werden al mooie resultaten geboekt in de cluster gynaecologie/fertiliteit. Het onderzoek van de groep van professor dr. Wilfried Gyselaerts (UHasselt, ZOL) wierp een bijzonder vernieuwende kijk op de achtergrondmechanismen van zwangerschapsvergiftiging. De onderzoeksgroep werkt intensief aan een screeningstest die het risico op zwangerschapsvergiftiging kan voorspellen in het eerste trimester van de zwangerschap.

Dit intensief samenwerkingsverband voor patiëntgerichte life sciences research wordt gefinancierd door Limburg Sterk Merk (LSM) en de drie partners. In totaal wordt er 3,4 miljoen euro geïnvesteerd.

STRUCTURELE SAMENWERKINGSOVEREENKOMST TUSSEN UHASSELT EN KPMG ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING ECONOMISCH ONDERBOUWEN

Administratieve procedures zijn noodzakelijk om het beleid van de overheid te realiseren. Maar soms vragen deze procedures te veel tijd en inspanningen van burgers en ondernemingen. En *time is money*, dus is administratieve vereenvoudiging op zijn plaats. Binnen de onderzoeksgroep *Economics & Public Policy* gaan UHasselt-onderzoekers na hoe je zo'n administratief vereenvoudigingsbeleid economisch goed moet onderbouwen om het zo efficiënt mogelijk te maken. Samen met KPMG verzilveren ze die onderzoeksexpertise nu ook in maatschappelijk relevante projecten.

Wat kost administratieve vereenvoudiging?

“Als blijkt dat artsen in ziekenhuizen 18% van hun tijd spenderen aan administratie terwijl er bijvoorbeeld lange wachtlijsten bestaan, dan moet je als overheid gaan nadenken hoe je die procedures het best vereenvoudigt,” vertelt Wim Marneffe, doctor-assistent aan de faculteit BEW. “Maar je kan niet over één nacht ijs gaan, want ook die vereenvoudiging kost geld en inspanningen. Welke investeringen zijn noodzakelijk om je doel te bereiken? Renderen die financiële stimuli? Op welke termijn? En hoeveel extra jobs zal deze maatregel opleveren? UHasselt heeft de afgelopen jaren heel wat kwalitatieve onderzoeksexpertise over dit thema opgedaan. Dat is ook de reden dat KPMG voor dit contractonderzoek met ons in zee wou gaan.”

Win-winsituatie

KPMG behoort wereldwijd tot de *Big Four* accountantskantoren. Binnen het terrein van de administratieve vereenvoudiging is ze de absolute *leader*. “We vinden het een grote eer om met KPMG samen te werken”, aldus Wim Marneffe die de structurele samenwerkingsprojecten met KPMG coördineert. “Het is niet alleen een blijk van appreciatie voor de kwaliteit van onze geleverde onderzoeksresultaten, maar bovendien een zeer goede manier om maatschappelijke impact te creëren. KPMG heeft bergen

praktische ervaring, de mankracht en de netwerken. Zij meten heel nauwkeurig de administratieve lasten die bepaalde procedures veroorzaken en brengen deze ook mooi in kaart. UHasselt heeft de academische kennis om de concrete economische gevolgen van maatregelen in te schatten. Door die complementariteit tillen we de onderzoeksresultaten naar een hoger niveau, en daardoor versterken we ook de maatschappelijke draagwijdte van ons onderzoek.”

Het beste van twee werelden

“Voor onze doctorandi die aan het project werken, is dit een unieke kans,” gaat Marneffe verder. “Zij krijgen echt het beste van twee werelden: de helft van de tijd werken ze aan de universiteit, de andere helft bij KPMG. Ze krijgen de kans om tijdens hun doctoraat al heel wat relevante praktijkervaring op te doen en hun professioneel netwerk uit te bouwen. En terwijl ze zich bezighouden met maatschappelijk relevante vraagstukken verstevigen ze ook hun academische fundament. Een grote meerwaarde!”

Dat de samenwerking tussen UHasselt en KPMG mooie synergieën tot stand brengt en bijzonder goed rendeert, is ook andere belanghebbenden niet ontgaan. Ook vanuit de Vlaamse overheid en de Europese Commissie bestaat er heel wat interesse in dit partnerschap.

ONDERZOEKSGROEP BELEIDSINFORMATICA ONDERSTEUNT DELOITTE DE NAALD IN DE HOOIBERG

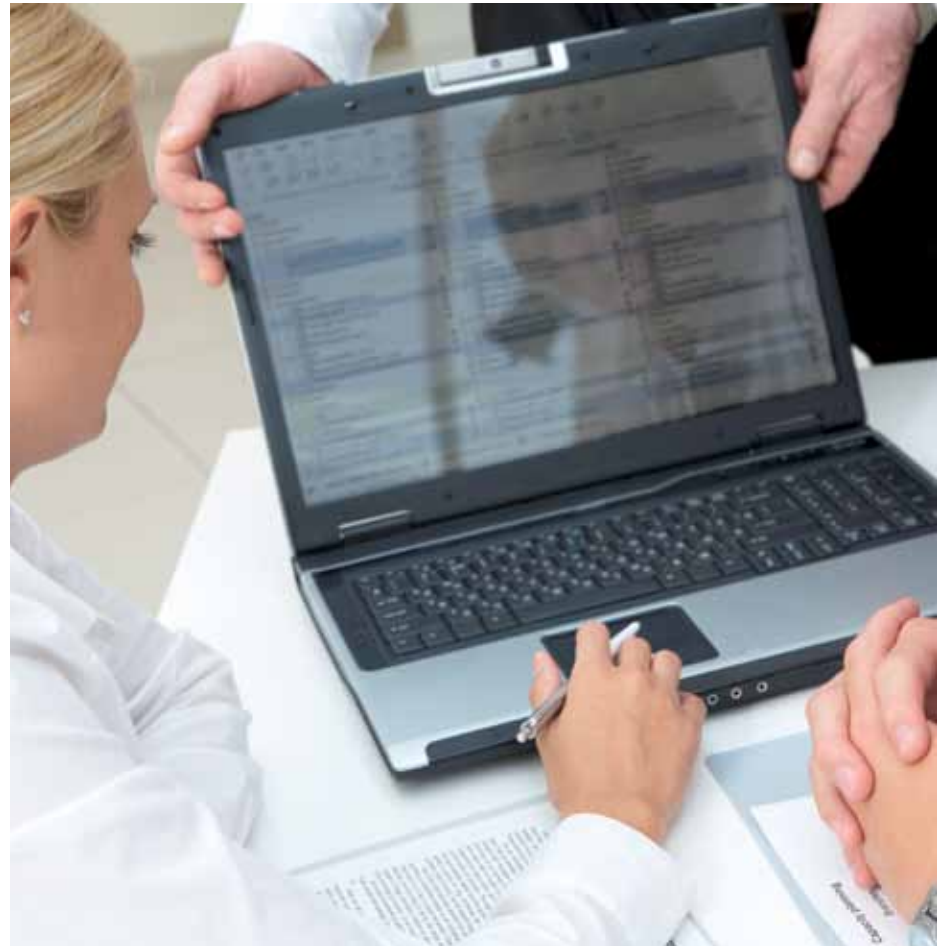
De overheid wil dat burgers en ondernemingen hun belastingen correct betalen. Bedrijven willen dat ook, maar willen tegelijkertijd ook vermijden dat ze te veel betalen. Daarom is het belangrijk hun informaticasystemen op de juiste manier te structureren. Accountancykantoren als Deloitte ondersteunen ondernemingen hierbij. Omdat de onderzoeksgroep Beleidsinformatica heel wat onderzoeksexpertise rond data- en procesmining in huis heeft, is UHasselt voor hen de perfecte partner.

Expert in data- en procesmining

“Bedrijven verzamelen heel wat informatie om hun operationele werking te ondersteunen”, vertelt professor Koen Vanhoof. “In die veelheid aan informatie ligt vaak het antwoord op hun belastingvragen. Alle input is aanwezig, maar het is een kwestie van de juiste informatie te selecteren en met elkaar in verband te brengen. Data- en procesmining zijn methodes om die bruikbare informatie uit grote hoeveelheden gegevens te destilleren. Daarin zijn wij als universiteit echt expert.”

Samen betere resultaten boeken

Deloitte Accountancy is de Belgische marktleider in de sector van de boekhouders, accountants en belastingconsulenten. “Deloitte heeft naast een uitgebreide belastingexpertise ook een ongelooflijke juridische kennis. Bovendien weet het bedrijf vanuit haar consultingpraktijk heel goed hoe de markt in elkaar zit,” aldus professor Vanhoof, die het contractonderzoek met Deloitte coördineert. “Onze expertise in data- en procesmining is daar een mooie aanvulling op. Door de krachten te bundelen, komen we tot nog betere resultaten. Intussen verstevigen we door dit veldwerk onze eigen kennis nog verder. Een succesvolle samenwerking die een duidelijke win-winsituatie oplevert voor alle partijen!”

EERSTE BAEKELANDMANDAAT VOOR UHASSELT FUNDAMENTEEL-WETENSCHAPPELIJKE EXPERTISE VALORISEREN

In onderzoekslaboratoria van bedrijven werkt men vanzelfsprekend erg doelgericht naar het product dat men uiteindelijk op de markt wil brengen. Maar soms duiken tijdens dit proces ook fundamenteel-wetenschappelijke onderzoeksvragen op. Een doctoraat dat zo'n wetenschappelijke onderzoeksvraag academisch uitdiept en tegelijkertijd tot een aantoonbare valorisatie voor het bedrijf leidt, komt in aanmerking voor een prestigieus Baekelandmandaat. Maarten Verheijen is de eerste UHasselt-doctorandus aan wie zo'n mandaat wordt toegekend. Samen met Umicore probeert hij heel concrete wetenschappelijke vragen te beantwoorden rond het verwerken van materialen tot herlaadbare Lithiumionbatterijen.

Academische kennis rendeert

Umicore wil duurzame waarde creëren door *materials for a better life* te ontwikkelen, te produceren en te recyclen. Voor de ontwikkeling van innovatieve technologieën rond herlaadbare batterijen slaat Umicore voor het eerst de handen in elkaar met de onderzoeksgroep *Anorganische en Fysische Chemie*. “Voor Umicore is zo'n intensieve samenwerking met UHasselt interessant omdat de wetenschappelijke kennisbijdrage van dit doctoraatsonderzoek meteen rendeert,” vertelt professor Marlies Van Bael, de academische promotor van dit Baekelandmandaat. “De conclusies van Maarten Verheijen zullen immers leiden tot vervolg-R&D-programma's voor verdere productoptimalisatie. Onze academische kennis en expertise in dit domein zullen Umicore nog beter in staat stellen om haar sterke positie in deze materiaalsector te bestendigen.”

Energie-generatie en energie-opslag

“Ook voor UHasselt biedt dit project heel wat opportuniteiten. Umicore en UHasselt streven ernaar om in de toekomst samen meer onderzoek te verrichten naar herlaadbare batterijen. Dit Baekelandmandaat is een eerste stap voor deze intensere samenwerking. Het geeft ons de kans om onze jarenlang opgebouwde fundamenteel-wetenschappelijke expertise te valoriseren in projecten met een zeer concrete economische, ecologische en maatschappelijke relevantie. Bovendien sluit deze samenwerking ook zeer goed aan bij de strategische keuze die het *Instituut voor Materiaalonderzoek (IMO-IMOMECE)* bij haar 20ste verjaardag maakte: naast materialen voor energie-generatie zoals zonnecellen zal IMO-IMOMECE voortaan immers ook onderzoek verrichten naar materialen voor energie-opslag.”

GEBUNDELDE KRACHTEN KUNNEN MEER

LIFETECHLIMBURG ZET LIMBURGSE LIFE SCIENCES OP DE KAART

Life Sciences wordt internationaal als sleutelgebied van innovatie gezien. De economische betekenis van de sector groeit gestaag. Ook Limburg wilde deze sector verder uitbouwen en versterken. Daarom werd in 2008 het overkoepelende platform LifeTechLimburg opgericht. Drie jaar later zijn de life sciences in Limburg volop in bloei. Aan de basis van de groei ligt de gebundelde inzet van heel wat partners zoals UHasselt, de provincie Limburg en de Limburgse investeringsmaatschappij LRM.

Professor Piet Stinissen voor incubator BioVille

Samen meerwaarde creëren

Het initiatief voor LifeTechLimburg kwam destijds van Piet Stinissen, decaan van de faculteit Geneeskunde en voorzitter van BIOMED. Maar al heel snel legde hij de link met de andere actoren. “Als universiteit hebben wij heel wat academische expertise in huis en een brede visie op wetenschappelijke ontwikkeling,” zegt professor Stinissen, “maar als je maatschappelijk een verschil wil maken, moet je de krachten bundelen. We hebben al heel snel de handen in elkaar geslagen met de investeringsmaatschappij LRM, de provincie Limburg, de ziekenhuizen, hogescholen, het Innovatiecentrum Limburg, de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Limburg (POM) en de bedrijven. En dan kan je meerwaarde creëren, want zo’n partnerschappen leveren een win-winsituatie op voor alle partijen. Life sciences is een uiterst kennisgedreven sector die volop inzet op ontwikkeling en onderzoek. Er zijn maar weinig bedrijven die het hele R&D-proces zonder academische partners doorlopen. Als kennisinstelling heb je die bedrijven heel wat te bieden. Maar ook voor de universiteit zelf is zo’n partnerschap interessant: het versterkt de kennis binnen onze instelling, het houdt ons onderzoek *state of the art* en creëert heel wat nieuwe opportuniteiten.”

Geen Vlaamse versnippering maar internationale versterking

“Vlaanderen doet het al jaren zeer goed in de sector van de life sciences. Gent, Leuven en Mechelen konden zich al volop op de kaart zetten, maar ook in Limburg wilden we de sector verder uitbouwen. Niet om te kopiëren wat er op Vlaams niveau al gebeurt, maar om als lokale hub de sector in Vlaanderen en in de Euregio nog te versterken. Want life sciences is een zeer internationaal verhaal. Als je in deze boeiende branche echt een rol wil spelen, moet je de krachten bundelen en clusters vormen. Die internationale dimensie vinden wij heel belangrijk. Hoe meer de bedrijven internationaal actief zijn, hoe groter immers ook de slagkracht van onze economie. Vanuit LifeTechLimburg investeren we in heel wat activiteiten die de Limburgse life sciences op de wereldkaart proberen te zetten. En LRM ontwikkelt een acquisitiestrategie om via partnerclusters in het buitenland ook internationale bedrijven aan te trekken.”

BioTech, MedTech en CareTech

LifeTechLimburg focust inhoudelijk op drie pijlers: BioTech, MedTech en CareTech. “De expertise van Universiteit Hasselt vormde het fundament waarop we verder bouwden”, vertelt Piet Stinissen. “BioTech, MedTech en CareTech sluiten naadloos aan bij de speerpunten van UHasselt. In die drie domeinen staan we als universiteit sterk. Bovendien kunnen we voor elk van die pijlers al terugblikken op een mooie traditie van succesvolle

samenwerkingen met heel wat industriële partners. BioTech vloeit voort uit het wetenschappelijk onderzoek van o.a. BIOMED rond immunologische ziekten, neurowetenschappen, biosensorenontwikkeling en moleculair en cellulair cardiologisch onderzoek. Dat biotechnologische onderzoek lag ook mee aan de basis van de spin-offbedrijven Apitope, SEPS Pharma en MedicaSpec. Het multidisciplinaire onderzoek naar de toepasbaarheid van nieuwe materialen voor medische toepassingen past binnen MedTech. Ook daar zijn we als universiteit al jaren intensief mee bezig, onder andere in het *Instituut voor Materiaalonderzoek* (IMO-IMOMECE). En dat levert op. Denk

vooral jonge lifesciencesbedrijven hebben hele specifieke en dure noden op dat terrein. BioVille speelt hier met haar multifunctionele kantoor- en laboratoriumruimte mooi op in. Na amper twee jaar is de maximumcapaciteit al bereikt. Dat bewijst dat het een succes is. En er is nog heel wat groeipotentieel. Daarom bouwen we in 2012 een nieuwe vleugel met steun van LRM en LSM. In de toekomst willen we ook meer ervaren internationale bedrijven aantrekken. Grote, mature ondernemingen brengen immers ook heel wat talent en ervaring met zich mee, en een boeiende wisselwerking tussen startende en gevestigde ondernemingen is cruciaal voor de verdere uitbouw

“Life sciences is een zeer internationaal verhaal. Als je in deze boeiende branche echt een rol wil spelen, moet je de krachten bundelen en clusters”

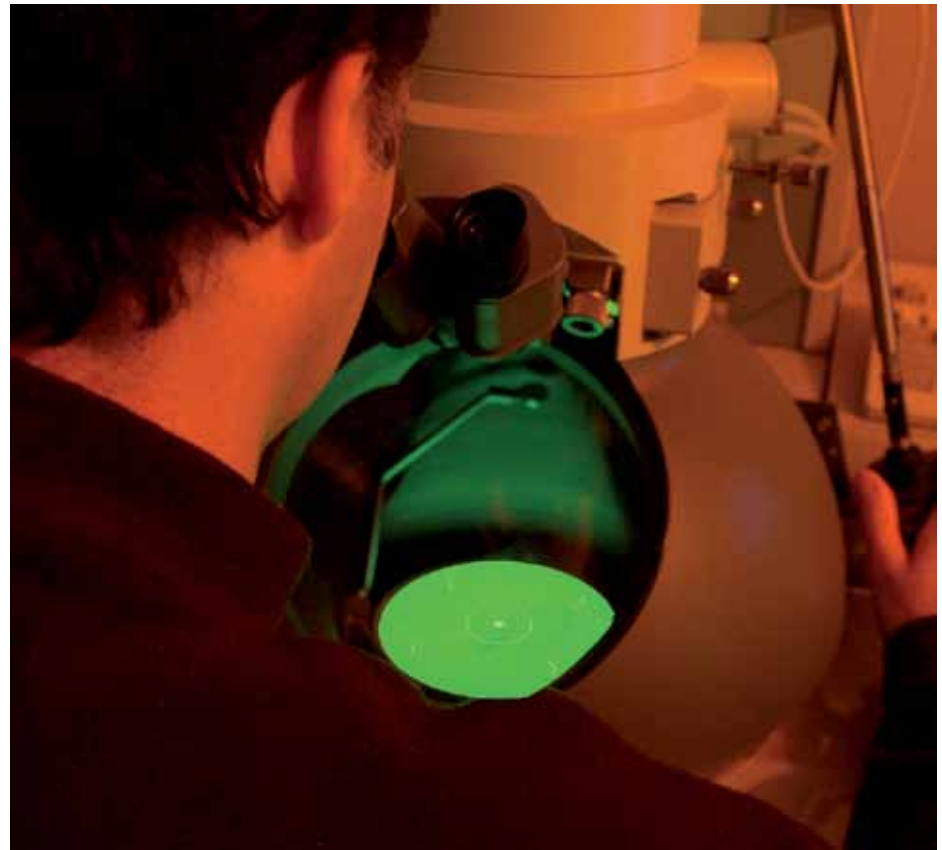
maar aan de succesvolle transplantatie van de eerste patiënt-specifieke onderkaak, die vervaardigd werd door een 3D-printer. Een wereldprimeur die mogelijk werd dankzij onderzoek van onze biomedische researchgroep. Binnen de pijler CareTech staan innovatieve toepassingen voor de zorgsector centraal. Daar gaat het bijvoorbeeld om domotica en telemonitoringactiviteiten die ervoor moeten zorgen dat patiënten langer thuis kunnen blijven wonen. Ook binnen dat terrein verdiende de universiteit al ruimschoots haar credits.“

Maatschappelijke winst boeken

“In een platform als LifeTechLimburg vertrekken we vanuit de kennis en de ervaring die in de universiteit aanwezig is. Maar onze visie is natuurlijk veel breder. We gaan immers niet alleen kijken naar de bedrijven die een onmiddellijke link hebben met UHasselt, of naar ondernemingen die meteen contractonderzoek voor de universiteit kunnen genereren. De opportuniteiten voor Universiteit Hasselt zijn vaak pas zichtbaar op langere termijn. Met LifeTechLimburg willen we in de eerste plaats maatschappelijke winst boeken. We gebruiken de academische kennis en ervaring om de Limburgse life sciences beter uit te bouwen, zodat deze sector economisch en maatschappelijk een meerwaarde kan betekenen voor de hele regio. En dat lijkt ons goed te lukken, want de Limburgse life sciences zitten echt in de lift en krijgen ook stilaan veel meer visibiliteit.”

Internationaal talent aantrekken

“Het voorbije jaar hebben we heel wat kunnen realiseren. Dankzij LRM hebben we verder kunnen inzetten op infrastructuur. En dat is belangrijk, want

van de sector in Limburg. Op dit moment voeren we al actief gesprekken met grote spelers op de markt. Die bedrijven en onze eigen onderzoeksinstellingen kunnen veel innovatieve ideeën creëren voor nieuwe en bestaande bedrijven en scheppen een ideale voedingsbodem voor kennisgedreven ondernemerschap en innovatie. Zo willen we Limburg nog aantrekkelijker maken voor lifesciencesbedrijven.”

Limburg Clinical Research Programme

“Het voorbije jaar investeerden we ook fors in de samenwerking tussen UHasselt en de Limburgse ziekenhuizen ZOL en Jessa. Met programmafinanciering van Limburg Sterk Merk (LSM), UHasselt en de ziekenhuizen lanceerden we een intensief samenwerkingsverband voor patiëntgerichte life science research, het *Limburg Clinical Research Programme*. Dit programma is zonder twijfel één van de belangrijkste hefboomen die we gerealiseerd hebben voor de volgende jaren. Dit initiatief is bijzonder positief voor de ziekenhuizen, omdat we heel wat academische kennis in die ziekenhuizen brengen. Ook de universiteit wint bij dit initiatief: UHasselt krijgt hiermee immers de kans om haar wetenschappelijke expertise toe te passen en verder uit te bouwen. Maar nog belangrijker is de meerwaarde van het project voor de hele regio: door de onderzoeksresultaten toe te passen in de dagelijkse praktijk zal de academische uitbouw van het medisch-wetenschappelijke onderzoek in de provincie bijdragen tot een verbeterde patiëntenzorg in Limburgse ziekenhuizen. Een patiëntenzorg die bovendien wetenschappelijk ondersteund is. Zo'n kwalitatief hoogstaande zorgaanbieder is ook heel aantrekkelijk voor *high potential* medische zorgprofessionals.”

“Door belangrijke actoren samen te brengen, creëer je een boeiend klimaat dat innovatief ondernemerschap stimuleert.”

Kweekvijver voor innovatieve ideeën

“In Limburg is er heel wat kennis en expertise aanwezig. En er bestaan al heel wat losse, kleine, maar waardevolle initiatieven. LifeTechLimburg wil de krachten bundelen om meer impact te creëren. Want gebundelde krachten kunnen meer. En door belangrijke actoren samen te brengen, creëer je een boeiend klimaat dat innovatief ondernemerschap stimuleert. Dat merken we bijvoorbeeld ook aan evenementen als *Zorgidee*. De expertise die Limburg

binnen CareTech heeft, is op dit moment nog wat versnipperd. Vaak gaat het om heel kleine, losse initiatieven: eenmansbedrijven of een paar medici die hun schouders gezet hebben onder een heel concreet gezamenlijk project. Met *Zorgidee* brengen we al die projecten en realisaties samen. We tonen *best practices* om mensen met ideeën te enthousiast te maken, en om die ideeën ook professioneel mee te ondersteunen. De respons is zeer positief. Je ziet dat heel wat mensen met innovatieve ideeën ons meer en meer weten te vinden. Ze voelen dat er hier in Limburg wat aan het bewegen is op het gebied van life sciences en willen voluit mee innoveren, ondernemen en initiatief nemen.”

MAXIMUMCAPACITEIT NA TWEE JAAR AL BEREIKT BIOVILLE BREIDT UIT

Amper twee jaar na de officiële opening huisvest BioVille 14 bedrijven en organisaties die actief zijn in de Life Sciences. Deze bedrijven bieden op dit moment al tewerkstelling voor meer dan 70 hooggeschoolde werknemers. Daarmee is de maximumcapaciteit bereikt, maar BioVille wil kunnen meegroeien met de bestaande bedrijven en ook in de toekomst nieuwe hoogtechnologische life-sciencebedrijven aantrekken. Met de bouw van een nieuwe vleugel zal de capaciteit van BioVille in 2012 verdubbelen.

“De combinatie van hoogwaardige infrastructuur in BioVille, de sectorexpertise en het risicokapitaal van LRM, de toegang tot lokale onderzoeksinstituten en medische centra en sectorondersteunende activiteiten van LifeTechLimburg hebben duidelijk geleid tot een versnelde uitbouw van de lifesciencesector in onze regio”, zegt Marc Vandeput, gedeputeerde van Economie en voorzitter van de Raad van Bestuur. “De geplande uitbreiding van BioVille past in onze strategie om deze hoog technologische-economische speerpuntsector in onze regio te verankeren en verder uit te bouwen.

Getuige hiervan is het verregaande engagement dat de provincie hiervoor aangaat door van 1,5 miljoen euro aan LSM-middelen ter beschikking te stellen.”

BioVille werd gerealiseerd en wordt beheerd door de NV Life Sciences Development Campus, een vennootschap opgericht door LRM, de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) Limburg en Universiteit Hasselt met de steun van de Europese en Vlaamse overheid en de provincie Limburg.

KNOOPPUNT IN HET INNOVATIEWEB

UHASSELT, EEN ACTIEVE SPELER IN ONDERZOEKS- EN INNOVATIEPLATFORMEN

Meer en meer zien we hybride onderzoeks- en innovatieplatformen waarbij kennisinstellingen, bedrijven, ziekenhuizen en andere industriële of maatschappelijke actoren samenwerken, interageren en co-creëren. De tijd van afgeschermden laboratoria is voorbij. Kennis wordt gedeeld, omdat dit een win-winsituatie oplevert voor alle partijen. De grens tussen fundamenteel onderzoek en toegepast onderzoek vervaagt. Universiteiten worden medespelers, knooppunten in een innovatieweb.

CleanTech

UHasselt heeft heel wat expertise rond maatschappelijk relevante thema's in huis. In 2008 namen UHasselt en LRM het initiatief voor een platform rond *Clean Technology* in Limburg. In 2011 werd dit succesvolle EFRO-project verlengd: ook de volgende jaren zal Universiteit Hasselt samen met de provincie Limburg en POM Limburg verder vorm geven aan dit project. Daarnaast werd UHasselt het voorbije jaar lid van de nieuwe, overkoepelende vzw iCleanTechVlaanderen.

Maatschappelijke winst boeken

“Afstemming tussen projecten en initiatieven is uiterst noodzakelijk om dubbel werk te voorkomen”, aldus Steven Van Passel, coördinator van CleanTechPlatform.be. “Bovendien blijven er soms interessante en noodzakelijke projecten liggen. Door de juiste mensen samen te brengen in zo'n platform en de juiste stimuli te geven, kan je heel wat realiseren. Zo kan je flink wat maatschappelijke winst boeken.”

Actieve rol

LifeTechLimburg en CleanTechPlatform.be zijn sprekende voorbeelden van platformen die de universiteit mee coördineerde, maar UHasselt nam het voorbije jaar ook actief deel aan andere onderzoeks- en innovatieplatformen zoals FISH, ERNA en CMI.

ORGANISATIE+

2.919 studenten
379 doctorandi
210 zelfstandig academisch personeel
106 assisterend academisch personeel
337 andere onderzoekers
283 administratieve medewerkers

Met onderwijs+ en onderzoek+ streeft UHasselt naar *productleadership*: naar onderwijs- en onderzoeksactiviteiten met unieke kenmerken. Om die missie te realiseren moeten ook de administratieve diensten operationeel excellent georganiseerd zijn.

2011: HET JAAR VAN...

UHASSELT TOONDE EXPERTISE OP CREATIVITY WORLD FORUM

Het Creativity World Forum vindt jaarlijks afwisselend in Vlaanderen en een metropool elders in de wereld plaats. Onder andere Rio de Janeiro, Gent en Shanghai kwamen al aan bod. In 2011 was het de beurt aan Hasselt. Een creativiteitsforum in de achtertuin? Daar kon UHasselt natuurlijk niet ontbreken. Want op de breuklijn waar creativiteit, kennis en ondernemerschap samenkomen, daar ligt Universiteit Hasselt.

Hoogtechnologisch, innovatief, impressionant

Om niet uit de toon te vallen naast iconen als Oliver Stone, wereldverbeteraar en Wikipediastichter Jimmy Wales en topspreker Malcolm Gladwell moet je al uit stevig hout gesneden zijn. UHasselt sloeg de handen in elkaar met enkele van haar topwetenschappers, TechTransfer, studenten en spin-offs. Ze bouwde een stand die opviel met een levensgrote 270°-projectie-omgeving (*TinkerTouch*), hoogtechnologische reclamepanelen (*LUMOZA*) en interactieve touchscreen-toepassingen. Innovatief, impressionant, en 100% UHasselt

270°-projectie-omgeving (TinkerTouch)

PROVINCIE LIMBURG, PROVINCIALE BIBLIOTHEEK LIMBURG EN UHASSELT BUNDELEN DE KRACHTEN

De Rechtsfaculteit van de UHasselt is gesitueerd in hartje Hasselt. De Provinciale Bibliotheek Limburg (PBL) ligt aan de overkant. En goede burens verstaan elkaar. Provincie Limburg, In 2011 bundelden PBL en UHasselt de krachten: met hun samenwerking creëren ze de best mogelijke bibliotheekvoorziening voor de studenten Rechten. Zo ondersteunen ze de uitbouw van de Limburgse faculteit Rechten.

Onderzoekslabo voor juristen

Anne Mie Draye, decaan van de faculteit Rechten, juicht de samenwerking met de PBL toe: "Voor onze rechtenstudenten en voor onze onderzoekers is de samenwerking met de PBL van groot belang. Eigenlijk is een bibliotheek voor een jurist een heus 'onderzoekslabo': vlotte toegang tot rechtsbronnen en tot de meest actuele juridische informatie is absoluut noodzakelijk voor onderwijs, onderzoek en advisering. Op de campus zelf zijn al diverse elektronische databanken (*full text*) ter beschikking zoals *Jura*, *Strada*, *Monkey* en *Jurisquare*. Maar we zijn bijzonder blij met de extra mogelijkheden die de PBL ons nu biedt. Het is een eerste stap naar een echte Limburgse rechtsbibliotheek, waaraan onze faculteit graag meewerkt."

De best mogelijke bibliotheekvoorziening

De eigen collectie van de PBL werd aangevuld met blokboeken en codexen van UHasselt. Op die manier vormt het bibliotheekaanbod een mooie basis voor de bachelorstudenten. Het is immers de bedoeling dat vooral zij hier terecht kunnen voor hun opzoekingswerk.

Gedeputeerde Jean-Paul Peuskens is erg enthousiast over de samenwerking: "Met deze samenwerking wil de bibliotheek de faculteit Rechten in Limburg mee versterken en verder uitbouwen. Tegelijkertijd zetten we op deze manier een duurzaam samenwerkingsverband op om de best mogelijke bibliotheekvoorziening uit te bouwen. Het ruime collectieaanbod voor de verschillende rechtstakken en de fysieke nabijheid van de rechtencampus en de PBL gaven voor ons de doorslag."

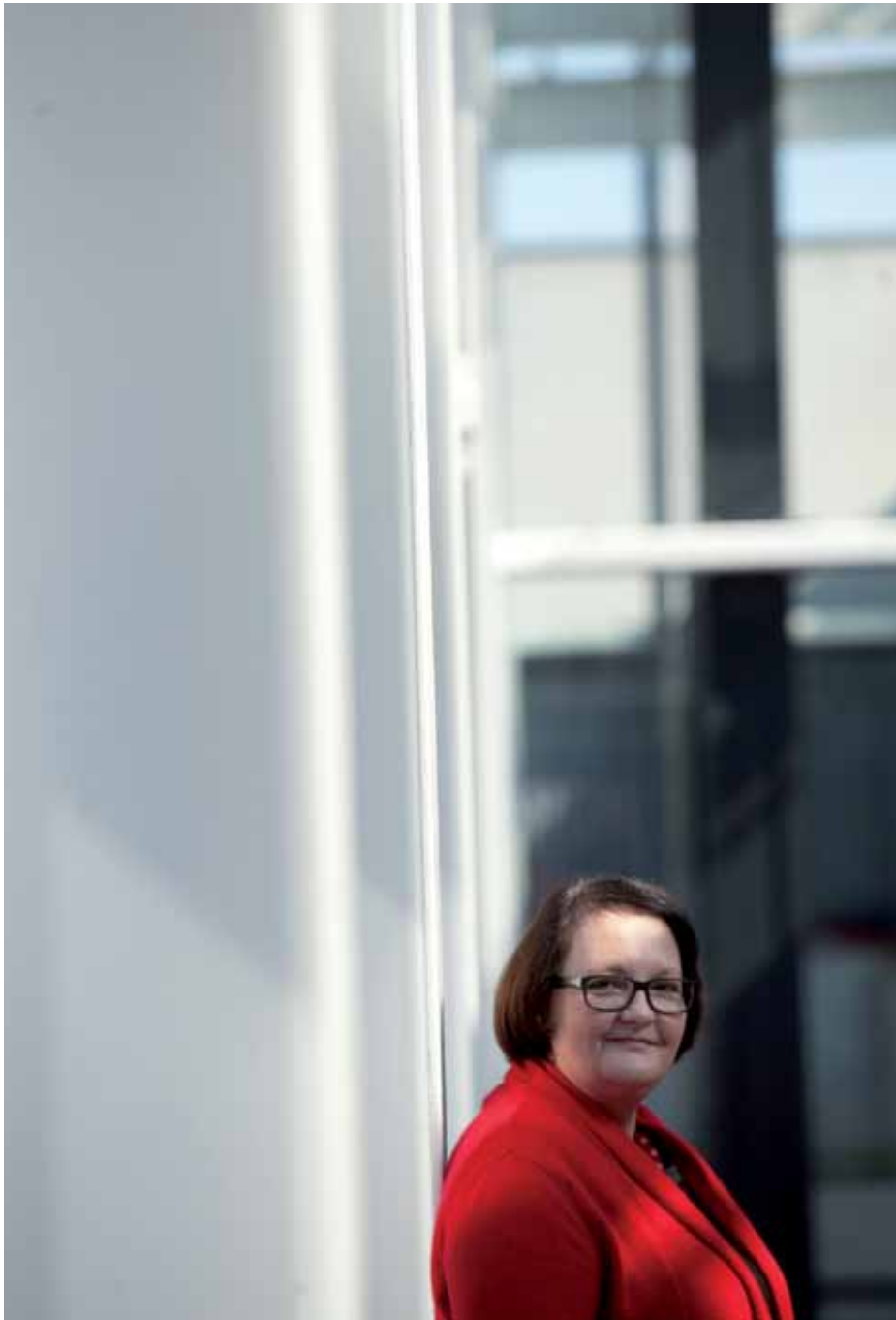
Limburgse Rechtsbibliotheek

Deze samenwerking is een eerste concrete stap in de realisatie van het netwerk "Rechtsbibliotheek Limburg", een samenwerkingsverband dat open staat voor alle bibliotheken met rechtscollecties in Limburg. Samen met de FOD Justitie zette UHasselt al eerder haar schouders onder dit grootschalige project. De hoeksteen van deze samenwerking wordt de gespecialiseerde onderzoeksbibliotheek voor studenten en juristen waarin de bibliotheken van alle Hasseltse rechtbanken en de Hasseltse balie zullen worden samengebracht. De nieuwe bieb, die volgend jaar operationeel zal zijn, wordt in het nieuwe justitiegebouw aan het station ondergebracht. Deze samenwerking tussen PBL en UHasselt is al een mooie eerste stap in deze richting.

De laatste vijf jaar groeide Universiteit Hasselt explosief. De studentenaantallen stegen met 50%, de tewerkstellingscijfers met 34% en het aantal doctorandi nam zelfs met 73% toe. De groei van UHasselt is ronduit indrukwekkend. En met de inkanteling van de academische hogeschoolopleidingen in 2013 zijn ook de toekomstperspectieven bijzonder gunstig. Maar elk succesverhaal heeft zijn consequenties: voor de organisatiestructuur, het personeelsbeleid en de infrastructuur. “Het managen van zo’n groei is een serieuze uitdaging,” aldus beheerder Marie-Paule Jacobs.

“Als ik zie dat we de laatste maanden in de media regelmatig aan bod komen met nieuwe vindingen, dan stemt me dat heel blij. Universiteit Hasselt heeft zich echt op de kaart gezet.”

Van kleine KMO naar een NV

“Volgend jaar bestaat de universiteit 40 jaar en je merkt dat we stilaan volwassen proporties aannemen,” lacht Marie-Paule Jacobs. “We komen uit een entrepreneursfase, waarin een aantal mensen met een ongelooflijk enthousiasme en een rotsvast geloof in de goede zaak hun schouders hebben gezet onder een gezamenlijk project. Zij hebben deze universiteit tot bloei gebracht en haar gemaakt tot wat ze vandaag is. En dat is schitterend! Maar heel typisch aan die pioniersmentaliteit is dat je een organisatiecultuur krijgt met heel weinig hiërarchie, weinig taakafspraken en structuur. Iedereen werkt voor hetzelfde doel en doet dat met heel veel betrokkenheid. Dat is mooi, maar eens je instelling een kritische groei krijgt, is dat niet langer houdbaar. Een grotere organisatie vereist een wat strakkere organisatiecultuur. Zonder duidelijke hiërarchische structuren, afspraken en reglementen kan je een organisatie met bijna 1000 personeelsleden niet managen. Dat vraagt niet alleen veel praktische veranderingen, maar ook een hele ommezwaai in cultuur. Geen makkelijke omschakeling, want enerzijds moet je meer formaliseren en structureren, maar anderzijds wil je ook geen steriele organisatie worden en wil je dat enthousiasme, die laagdrempeligheid en die betrokkenheid vasthouden.”

Strategische positionering als beleidsinstrument

“Je mag ook niet gaan overstructureren, want al die verschillende diensten staan niet los van elkaar. Ze moeten met elkaar samenwerken en met elkaar in verbinding staan. Een geïntegreerde organisatie: dat is waar we naar streven. En die kan enkel ontwikkeld worden vanuit een duidelijk strategisch beleid. Daarom hebben we het voorbije jaar zo hard gewerkt aan die nieuwe positionering. Zo'n gezamenlijke visie is belangrijk. Niet alleen als marketingstrategie, maar ook als beleidsinstrument. Het is een kader waaraan je de hele organisatiecultuur en –structuur kan ophangen. In onderwijs+ en onderzoek+ streven we naar *productleadership*: naar onderwijs en onderzoek met unieke kenmerken. Maar de administratieve diensten moeten operationeel excellent georganiseerd zijn. Hoe eenvoudiger en efficiënter we dat doen, des te meer middelen er immers naar onze *core business* kunnen gaan.”

Alles is met elkaar verbonden

“Om tot een geïntegreerde organisatie te komen, moet je heel wat *lijm* voorzien. Bindmiddel tussen de administratieve diensten onderling en tussen de ondersteunende en de academische diensten, want uiteindelijk is alles met elkaar verbonden. Als binnen onderzoekskoördinatie bijvoorbeeld iemand extra aangeworven wordt om vormingsopdrachten te organiseren voor de

Doctoral Schools, dan brengen we die nieuwe medewerkers ook gedeeltelijk onder bij de personeelsdienst. Onder die paraplu kunnen zij immers nog beter werken aan een geïntegreerd vormingsbeleid. Die synergieën tussen de verschillende diensten proberen we maximaal te benutten.”

onze personeelsdatabank en zijn klaar om beheerd te worden. Er lopen ook al heel wat gezamenlijke projecten. Het academische verhaal wordt binnen de associatiefaculteiten mooi voorbereid. Voor de ondersteunende diensten hebben we werkgroepen opgericht die alle deeldomeinen bespreken.

“Zo’n gezamenlijke visie is belangrijk. Niet alleen als marketingstrategie, maar ook als beleidsinstrument. Het is een kader waaraan je de hele organisatiecultuur en –structuur kan ophangen.”

“Ook processen zijn we meer gaan structureren, formaliseren en informatiseren. De onderwijsdatabank die we aan het ontwikkelen zijn, is hier een mooi voorbeeld van. Hierin brengen we alle administratieve tussenstappen in, vanaf het moment waarop een student voor de eerste keer informatie aanvraagt over een opleiding tot op de dag dat hij zijn diploma behaalt. Dat op zich is al een hele klus, want het onderwijstraject van studenten is veel complexer geworden sinds de flexibilisering. Vroeger zaten alle studenten in jaar 1, 2 of 3 en per jaar volgde iedereen eenzelfde onderwijsprogramma. Dat was eenvoudig en transparant, maar vandaag kan je vakken van de drie jaar met elkaar combineren en volgt elke student zijn eigen studietraject. Dat proces moet je als universiteit echt managen, want op het einde van de bacheloropleiding moet wel iedereen 180 studiepunten vergaren. En het verhaal stopt hier niet, want die onderwijsdatabank moet ook gekoppeld worden aan andere beheerssystemen. Aan de gebouwendatabank bijvoorbeeld, en aan het personeelssysteem omdat de studentenbeoordelingen van onze professoren ook meteen aan hun persoonlijk academisch dossier moeten gelinkt worden. Het is elke keer weer een huzarenwerk om dat allemaal voor elkaar te krijgen. Ook de buitenwereld staat niet stil. Studenten vragen ons bijvoorbeeld ook om via hun smartphones informatie over leswijzigingen te ontvangen. Ook vanuit die hoek worden we voortdurend getriggerd om onze dienstverlening nog verder te optimaliseren.”

Universiteit Hasselt maakt zich klaar voor de inkanteling

“In 2013 kantelen de academische hogeschoolopleidingen in. Die integratie betekent voor ons een hele uitdaging. We hebben niet gewacht op de definitieve decreetteksten en zijn al volop begonnen met de voorbereidingen, want we willen die nieuwe opleidingen zo snel mogelijk een plek geven aan onze universiteit. De academische structuur tekenden we al verder uit met nieuwe faculteiten. En het personeel dat aan deze opleidingen verbonden is, hebben we al een UHasselt-statuut gegeven. Hun gegevens zitten reeds in

Onderwijsadministratie, studentenvoorzieningen, marketing, gebouwen,.... Elk onderdeel wordt zorgvuldig voorbereid. We willen onze structuren zo organiseren dat onze nieuwe collega's hier makkelijk hun plaats in vinden.”

“De inkanteling van de academische hogeschoolopleiding blijft een hele uitdaging. Hogescholen en universiteiten functioneren onder andere decreten en onze tradities verschillen grondig van elkaar.”

Moeilijk en emotioneel belastend

“Toch blijft die academisering van de hogeschoolopleidingen een hele uitdaging die nog heel wat voorbereiding zal vergen. Hogescholen en universiteiten functioneren onder andere decreten: onze personeelsstructuren verschillen grondig van elkaar, evenals onze tradities. Ook inhoudelijk is het een spannend verhaal, want hoewel wij binnen de universiteit heel wat onderzoeksexpertise hebben, weten wij op dit moment nog maar weinig over bijvoorbeeld onderzoek in de architectuur. En dan heb ik het nog niet over de ondersteunende diensten of het gebouwenbeheer. Dat moet allemaal nog onderhandeld worden. Niet eenvoudig. En emotioneel belastend, want dit zijn geen prettige discussies. De hogescholen verliezen namelijk niet alleen de opleidingen die zij groot gemaakt hebben, maar ook de middelen die hieraan verbonden zijn.”

Flinke bouwprojecten in 2011

“Door de explosieve groei van Universiteit Hasselt en met de inkanteling van de academische hogeschoolopleidingen in het vooruitzicht, wordt infrastructuur ook echt een issue voor onze instelling. Ook hier staan we voor een enorme uitdaging. In 2011 werd er nog flink gebouwd. Dankzij *Limburg Sterk Merk* (LSM) hebben we het voorbije jaar schitterende bouwprojecten kunnen realiseren. Zo heeft de faculteit Rechten nu een prachtige campus in het stadscentrum. En daar zijn we trots op. Ook de inkompartij van het hoofdgebouw kreeg een broodnodige opknappbeurt. De BIOMED-gebouwen werden uitgebreid en vernieuwd, en ook de gebouwen van het *Instituut voor Materiaalontwikkeling* (IMO-IMOMEC) en het *Expertisecentrum voor Digitale Media* (EDM) werden vergroot. Stuk voor stuk mooie projecten die onze onderwijs- en onderzoeksactiviteiten meteen ten goede komen.”

Een Science Tower langs de expresweg?

“Toch blijven er op het gebied van infrastructuur nog belangrijke problemen. Doordat ons onderzoeksvolume de laatste jaren zo exponentieel gegroeid is, kampen we met een dramatisch tekort aan researchcapaciteit voor de opleidingen Biologie en Chemie. Er moet echt dringend laboratoriumruimte bijkomen. Vandaag hebben we de eerste voorzichtige stappen gezet voor een nieuw bouwproject. We laten een haalbaarheidsstudie uitvoeren voor een *Science Tower* langs de expresweg Hasselt-Genk. Dit mooi project zou ook de start kunnen geven voor de verdere ontwikkeling van dat gebied. Met het Wetenschapspark erbij kunnen we ook hier weer interactie creëren tussen spin-offbedrijven en research.”

Onderhoud gebouwenpatrimonium kost handenvol geld

“Over het onderhoud van ons bestaande gebouwenpatrimonium maak ik me echt zorgen. Ons hoofdgebouw dateert van de jaren '70. Men noemde het toen het *Provisorium* omdat het maar een voorlopig gebouw zou zijn. Intussen zijn we bijna veertig jaar verder en langzamerhand komen er grote kosten aan. Het hele dak zou moeten vervangen worden,

ramen sluiten niet goed meer, vloerbedekkingen zijn versleten,... Maar al die werken hebben fenomenale kostenplaatjes. Fundamenteel is dat een groot probleem want de infrastructuur is oubollig en absoluut niet meer aangepast aan onze moderne eisen. En een verouderd gebouw betekent ook een slechte energieprestatie. Ook dat kost handenvol geld. Dit is geen typisch UHasselt-probleem. Het is een probleem waar alle Vlaamse universiteiten mee kampen. Onlangs berekenden we met alle Vlaamse beheerders de reële financiering die we nodig hebben. En wat bleek? We krijgen nog geen 25% van de middelen die we nodig hebben om het huidige gebouwenpatrimonium te onderhouden en in stand te houden. In de huidige conjunctuur vrees ik dat we van de Vlaamse overheid maar weinig soelaas mogen verwachten, maar er zal toch iets moet gebeuren.”

Een jaar van succes

“Als ik terugblik op 2011 dan ben ik bijzonder trots op de opening van het lesgebouw Rechten in Hasselt. Niet alleen omwille van het schitterende gebouw zelf. Ik ben ook oprecht fier op de manier waarop collega’s het op heel korte tijd bewoonbaar hebben gemaakt, en op de inhuldiging. Het deed me

plezier dat de hele buurt een kijkje kwam nemen. Dat wil toch zeggen dat je al goed geïntegreerd bent in de stad. Het voorbije jaar studeerden ook onze eerste bachelors Rechten af. Als je ziet van waar we komen, is dat toch ook een memorabele prestatie.

Maar niet alleen voor de faculteit Rechten was 2011 een succesvol jaar. De hele universiteit kreeg het voorbije jaar meer uitstraling. Als ik zie dat we de laatste maanden in de media regelmatig aan bod komen met nieuwe vindingen, dan stemt me dat heel blij. Universiteit Hasselt heeft zich echt op de kaart gezet.

2012 belooft nu al een boeiend jaar te worden. We moeten de Gevangenis en het Rectoraat nog afwerken en stilaan de verhuizing naar Hasselt voorbereiden. Het wordt een uitdaging om ook met twee volwaardige campussen en een fysieke afstand tussen beiden de wisselwerking tussen de verschillende diensten en de laagdrempeligheid te bewaren. Daarnaast zal ook de integratie van de academische hogeschoolopleidingen nog heel wat energie vergen. Ook in 2012 is er nog veel werk aan de winkel.”

EUROPESE ERKENNING VOOR HR-BELEID

Universiteit Hasselt wil fors blijven investeren in het HR-beleid van haar onderzoekers. Voor die inspanningen kreeg de universiteit in 2011 van de Europese Commissie het prestigieuze label “HR Excellence in Research”. UHasselt is de eerste Vlaamse universiteit die dit label ontvangt.

Vier op vijf onderzoekers wil blijven aan UHasselt

De Europese Commissie schonk niet alleen aandacht aan de werkvoorwaarden en de opleidingsmogelijkheden van onderzoekers, maar ook aan de ethische en professionele waarden van de organisatie. Het label werd toegekend op basis van een strategisch HR-document dat zowel het huidige als toekomstige HR-beleid beschrijft. En dat UHasselt-onderzoekers ook écht tevreden zijn over het personeelsbeleid, blijkt duidelijk uit een tevredenheidsonderzoek. Maar liefst vier op vijf researchers wil zijn carrière graag verder uitbouwen aan Universiteit Hasselt.

Lange traditie in HR-beleid

Je work-lifebalans in evenwicht houden: het is vaak een moeilijke oefening voor onderzoekers. Maar Universiteit Hasselt heeft een lange traditie in haar HR-beleid voor onderzoekers, en biedt haar medewerkers heel wat faciliteiten en ondersteuning. Bovendien participeert de universiteit in een pilootgroep van 40 Europese onderzoeksinstituten die het Europese Handvest voor Onderzoekers mee vorm gaf.

Steeds streven naar beter

“We beschouwen het label niet als een bevestiging dat alles perfect is, maar als een stimulans om blijvende aandacht te hebben voor de loopbanen van de onderzoekers”, zegt Yves Soen, HR-manager aan UHasselt. “Daarnaast vormt dit label ook een extra troef in de voortdurende zoektocht naar talentvolle onderzoekers. Voor die potentiële medewerkers is deze erkenning immers een mooi bewijs dat UHasselt haar onderzoekers goed ondersteunt, begeleidt en faciliteert.” In de toekomst wil Universiteit Hasselt blijven focussen op haar rekruterings- en selectiebeleid. Daarnaast wil ze een competentie management uitbouwen en haar ontwikkelings- en opleidingsbeleid verder verfijnen. Ook de genderproblematiek krijgt speciale aandacht. Nog te weinig vrouwen bouwen immers een academische onderzoeksloopbaan uit.

FINANCIËN 2011

Financiën gaan uiteraard in de eerste plaats over opbrengsten en kosten, over een jaarrekening en een balans. Maar al die cijfers zijn ook een vertaling van een concreet beleid ten gunste van onderwijs en onderzoek.

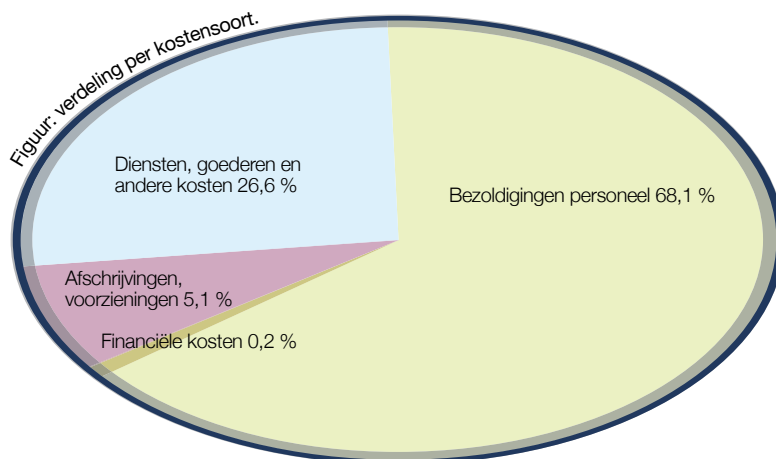
Opbrengsten

In 2011 bedragen de opbrengsten van de UHasselt in totaal 64,0 miljoen euro, waarvan:

- 35,3 miljoen euro (55,2 procent) overheidstoelagen van de Vlaamse Overheid voor Werking, Investerings, Sociale Voorzieningen en het Bijzonder Onderzoeksfonds.
- 18,8 miljoen euro opbrengsten voor fundamenteel en toegepast onderzoek (zonder het Bijzonder Onderzoeksfonds). Deze middelen worden via competitie op de onderzoeksmarkt geworven en zijn verdeeld over tweede geldstroom (1,8 miljoen euro), derde geldstroom (13,7 miljoen euro) en vierde geldstroom (3,3 miljoen euro).
- 9,7 miljoen euro eigen opbrengsten (studiegelden, beleggingen, ...) en opbrengsten uit vormingsactiviteiten en wetenschappelijke werkzaamheden.
- De overige middelen zijn opbrengsten van allerlei aard

Kosten

In 2011 bedragen de kosten van de UHasselt in totaal 59,0 miljoen euro. Deze figuur geeft een overzicht per kostensoort.

In concrete cijfers betekent dit:

- Bezoldigingen personeel: 40,2 miljoen euro
- Diensten, goederen en andere kosten: 15,7 miljoen euro
- Afschrijvingen, voorzieningen: 3,0 miljoen euro
- Financiële kosten: 0,1 miljoen euro

Dit betekent voor de UHasselt in 2011 een positief resultaat van 5,0 miljoen euro.

Personeel

Op 1 februari 2011 werkten er 936 personen (733.71 fte) aan UHasselt.

Samengevat kunnen we dit als volgt voorstellen:

	Mannen		vrouwen		totaal	
	aantal	Fte	aantal	fte	aantal	fte
Zelfstandig Academisch Personeel	156	88.95	54	33.30	210	122.25
Assisterend Academisch Personeel	51	30.26	55	38.10	106	68.36
Andere onderzoekers (incl. bursalen)	180	168.75	157	142.40	337	311.15
Administratief en Technisch Personeel	90	81.10	193	150.85	283	231.95
Deeltijds ATP/ Verminderde prestaties/ LBO	6		62		68 op 283	

GLOEDNIEUWE STADSCAMPUS VOOR FACULTEIT RECHTEN EEN PLEK IN DE STAD

29 maart 2011 was een historische dag voor Universiteit Hasselt. Het fonkelnieuwe faculteitsgebouw Rechten werd plechtig geopend. Met de mooie stadscampus naast de oude gevangenis heeft UHasselt eindelijk een plek in het centrum van de stad. Tot nu toe waren alle faculteiten, leslokalen en studentenvoorzieningen gevestigd op de campus in Diepenbeek. Het gloednieuwe faculteitsgebouw is een prachtig staaltje van moderne architectuur: eigentijds, karaktervol en open.

Justice is Truth in Action

Met de onthulling van een gedenksteen met opschrift “Justice is Truth in Action” werd het nieuwe faculteitsgebouw Rechten officieel geopend. De gedenksteen is een miniatuurversie van het karaktervolle, waaiervormige gebouw. Ook het citaat van Benjamin Disraeli is niet toevallig gekozen. “Het symboliseert onze rechtenopleiding als een dynamische wetenschap die mee-denkt en mee-evolveert met mens en maatschappij”, aldus beheer Marie-Paule Jacobs.

Kers op de taart

Rector Luc De Schepper omschreef de opening van het nieuwe gebouw als een mijlpaal in de geschiedenis van UHasselt. “Als je kijkt naar de weg die we hebben afgelegd sinds 2004, dan kunnen we enkel trots zijn. In 2011 studeerden de eerste bachelorstudenten af en startten we meteen met onze masteropleiding. En de nieuwe faculteit doet het bijzonder goed: op dit moment studeren er 650 studenten Rechten aan onze universiteit en de opleiding is nog volop in

opbouw. Met dit mooie, moderne gebouw kunnen we onze studenten voortaan ook onderbrengen in een inspirerend gebouw in het hartje van de stad.”

Bouwproject op schema

“De bouwwerkzaamheden zijn uitzonderlijk vlot verlopen”, vertelt decaan Anne Mie Draye. “Dat is niet evident voor een bouwproject van deze omvang. Op een recordtijd werd het hele gebouw gebruiksklaar gemaakt. Studenten en professoren voelen zich intussen al helemaal thuis.” Dit academiejaar pendelden de rechtenstudenten nog heen en weer tussen het nieuwe faculteitsgebouw en de campus in Diepenbeek, maar vanaf volgend academiejaar zal de hele faculteit Rechten klaar zijn. De volgende maanden wordt de oude gevangenis van Hasselt omgebouwd tot leslokalen en kantoren voor de opleiding. In 2012 verhuist ook het rectoraat naar de stadscampus.

Universiteitsstad Hasselt

Nu universiteitsstudenten sterker aanwezig zullen zijn in het stadsbeeld, is voor de stad Hasselt een nieuwe rol weggelegd. Burgemeester Hilde Claes kijkt hier alvast naar uit: “De komende jaren gaan we ons beleid nog meer

afstemmen op studenten. We willen dat zij integraal deel uitmaken van onze stad: dat ze zich hier écht thuis zullen voelen. Ik ben ervan overtuigd dat Hasselt zeer goed zal gedijen als nieuwste universiteitsstad.”

Verenigde Limburgse krachten

De inhuldiging van het nieuwe faculteitsgebouw was een historisch moment voor Universiteit Hasselt: het hoogtepunt van een lang traject dat nooit mogelijk was geweest zonder de steun van verschillende partners uit de provincie. “De opening van dit gebouw is de apotheose van een enorm gedurfd project waarvoor alle Limburgers hebben samengewerkt”, aldus minister van Justitie Jo Vandeurzen. “Dankzij het brede maatschappelijke draagvlak dat we gecreëerd hebben, hebben we stenen in de rivier kunnen verleggen. En daarop mogen we terecht fier zijn.” Ook minister van Innovatie Ingrid Lieten onderstreepte in haar toespraak het belang van die gebundelde Limburgse steun. Gouverneur Herman Reynders die vanaf het eerste uur betrokken was bij de ontwikkeling van het ‘rechtendossier’ en bij de komst van UHasselt naar de stad, charmeerde alle aanwezigen met zijn slotwoorden: “Samenhorigheid in Limburg is van het allergrootste belang voor de vooruitgang van onze provincie.”

UNIVERSITEIT ALS GOEDE BUUR

Met haar nieuwe stadscampus krijgt UHasselt er ook heel wat nieuwe burens bij. En een goede relatie met de omwonenden draagt de universiteit hoog in het vaandel. Onder het motto “beter een goede buur dan een verre vriend”, nodigde UHasselt hen uit voor een gezellige burenbijeenkomst. De Hasseltse buurtbewoners kregen de kans om een kijkje te komen nemen in het nieuwe faculteitsgebouw Rechten. Een knap initiatief.

Ruim 150 burens kwamen het nieuwe gebouw bezichtigen. De rector, beheerder en bouwcoördinator maakten uitgebreid tijd voor een babbel bij een pintje of een pizzapuntje. Over de industriële look van de inkomhal waren de meningen verdeeld. Maar de reacties op dit initiatief waren eenduidig positief. De bewoners rond de campus Hasselt kijken duidelijk uit naar de komst van de studenten. “Jonge mensen als burens houden ons zelf ook jong”, klomk het enthousiast bij de aanwezigen.

Buurtbewoners op het dak van het gebouw van de faculteit rechten

INITIATIEVEN VAN STUDENTEN

EEN INSPIRERENDE ERVARING STUDENTEN ORGANISEREN TEDXHASSELT

Lezingen kunnen soms al eens saai zijn. Maar een TEDx-conferentie inspireert altijd! TEDx-conferenties boeien, binden en laten niet meer los. Deze exclusieve events braken in 2011 echt door bij het grote publiek. Ze worden vaak vernoemd in artikels en boeken. En Canvas begon ze online uit te zenden. Rutger Bevers, Niels Peetermans en Bob van der Vleuten, drie masterstudenten van de faculteit Bedrijfseconomische Wetenschappen (BEW), bundelden de krachten en gingen de uitdaging aan. Ze haalden TEDx naar de universiteitscampus. Boeiende, gepassioneerde sprekers met innovatieve ideeën deden de slogan “Ideas worth spreading” alle eer aan. Daarmee zorgden ze ook voor een primeur, want het was de eerste keer in België dat studenten het volledige evenement zelf organiseerden.

TEDx?

Niels: “Als je sprekers een uur lang laat praten over hun ideeën wordt dat al snel erg technisch. Ze gaan dieper in op hun onderwerp, want men wil dat je iets bijleert. Bij TEDx-conferenties ligt dat heel anders. Je laat de sprekers maar kort aan het woord over één idee. Je wil je publiek immers niet echt iets bijleren. Je wil hen inspireren.”

Bob: “TEDx is *the ultimate brain spa*, heb ik eens ergens gelezen. En dat klopt ook. De *talks* duren maar 18 minuten en dat volstaat om je publiek waanzinnig te inspireren. De sprekers hopen dat je hun idee oppikt en dat het jou inspireert om zelf weer een stap verder te zetten in je leven.”

Rutger: “Doordat de *talks* zo kort zijn, kan je op één avond heel wat lezingen volgen. Sowieso keer je naar huis met een hoofd vol nieuwe ideeën. En TEDx is meer dan lezingen alleen. Het is ook het ideale netwerkevent waar je gepassioneerde mensen uit heel verschillende vakgebieden leert kennen. Want zo’n evenement is exclusief. Niet iedereen kan er zomaar naartoe. Je wordt echt geselecteerd.”

Als ideeën geboren worden...

Rutger: “In juni 2010 stootte ik voor het eerst op zo’n TED-conferentie op het internet. Het concept fascineerde mij meteen. Maar op dat moment was de tijd nog niet rijp. Ik had nog onvoldoende ervaring met

het organiseren van grote events. Ik stopte dat idee dus nog even in de koelkast en sprokkelde als praeses van mijn studentenvereniging nog wat extra ervaring bij elkaar. Maar het idee was niet weg, het bleef terug opborrelen.”

Bob: “Een jaar later sprak Rutger er mij voor het eerst over aan. Op dat moment stond de formule nog niet helemaal vast. We wisten alleen dat we iets innovatiefs met lezingen wilden doen. Nadat we met Christophe Cop van TEDxFlanders gesproken hadden, was de kogel door de kerk. Als we zoiets op touw wilden zetten, dan moesten we het meteen goed doen.”

Niels: “We hebben er van in het begin echt voor 100% onze schouders onder gezet. Was het niet te ambitieus? Zou het ons wel lukken? Eigenlijk heb ik geen moment aan die goede afloop getwijfeld. Ik kende Rutger en Bob al langer. We hadden samen al heel wat georganiseerd. En als we ergens voor gaan, dan duiken we echt voluit in die ervaring. We nemen graag initiatief, en zijn best ambitieus.”

Een heel proces

Rutger: “Als je een TEDx-licentie aanvraagt, krijg je meteen een zeer omvangrijk document toegestuurd. Een lijst van dingen die je moet regelen. Dat

hielp. En we hebben ook de tijd genomen om onze ideeën te laten rijpen. Online bundelden we al onze voorstellen in een documentje. Toen dat stilaan meer vorm kreeg, hebben we samen knopen doorgehakt.”

Bob: “We hebben ook zeer snel een afspraak met de rector gemaakt en hij was van in het begin razend enthousiast over ons idee. Ook de beheerder van de universiteit, Marie-Paule Jacobs, stond meteen heel positief tegenover ons initiatief. Dat is wel heel bijzonder aan Universiteit Hasselt. De drempel ligt hier echt heel laag. Iedereen, tot in de bovenste echelons, is bijzonder aanspreekbaar en behulpzaam. Ik denk niet dat er ooit een student met knikkende knieën bij de rector binnenstapt. Dat is aan andere universiteiten toch wel anders.”

Niels: “De universiteit heeft ons van in het begin geruggensteund. UHasselt heeft TEDx financieel ondersteund en de locatie ter beschikking gesteld. Ook van de andere universiteitsdiensten hebben we ongelooflijk veel steun gekregen. Moest er nog iets geregeld worden? Dan volstond één telefoontje om alles in orde te brengen.”

Een goede leerschool

Rutger: “Eigenlijk is die hele organisatie heel vlot verlopen, maar er kwam toch aardig wat bij kijken. Sprekers selecteren en contacteren: dat was een

TECHNISCHE PRIMEUR: 360° LIVESTREAM

TEDxUHasselt kwam ook met een technische primeur. Het evenement was via een 360° livestream op het internet te volgen. De technologische know-how? Die vonden de studenten binnen de universiteit. Professor Philippe Bekaert van het *Expertisecentrum voor Digitale Media* (EDM) leende zijn

expertise en materiaal graag uit voor dit innovatieve evenement. Bob van der Vleuten: “Zijn medewerking was echt een godsgeschenk. Wij hoefden ons geen zorgen meer te maken over de techniciteit van livestream. En we hadden een technologische primeur!”

hele klus. We zijn bijzonder fier dat we sprekers als Jan Borchers, voormalig professor uit Stanford, hebben kunnen strikken. Zijn verhaal ging over de *usability* van technologie. Dat was boeiend, zeer gevat en grappig bovendien.”

Bob: “Maar qua organisatie hield het daar niet op. Er stond ook nog een receptie op stapel. En onze *Technology Showcase* waar heel wat lokale innovatieve bedrijven hun laatste nieuwe technologische ontwikkelingen kwamen tonen. *TinkerTouch* bracht een immense TouchScreenDisplay mee waar applicaties op draaiden, *Lugus Studio*, een gamesstudio van een oud-student, toonde haar laatste nieuwe games. We hadden een digitale grafiti muur. Kortom, heel wat innovatieve technologie om te ontdekken.”

Niels: “We wilden de bezoekers echt trakteren op een totaalervaring. Hen van in het begin onderdompelen in een ongelooflijk inspirerend verhaal.”

Bob: “Het hele proces was een goede leerschool voor ons. Ik denk niet dat ik in een of andere cursus beter had kunnen leren plannen en organiseren. Bovendien heeft deze ervaring onze ondernemerszin nog verder aangescherpt.”

“We wilden de bezoekers echt trakteren op een totaalervaring. Hen van in het begin onderdompelen in een ongelooflijk inspirerend verhaal.”

Yes, you can!

Rutger: “TEDxUHasselt was een overdonderend succes. Veel meer dan we ooit hadden durven dromen. Maar de voorschriften van TED zijn streng: zo mochten we bijvoorbeeld maar 100 deelnemers toelaten. Zo’n exclusiviteit maakt de conferentie uniek, maar het was toch jammer dat we heel wat studenten moesten ontgoochelen.”

Niels: “Ze konden de conferentie wel via een livestream volgen op het internet. Op Twitter zag je aan de reacties dat veel mensen effectief het evenement ook langs deze weg volgden. Sowieso breien we volgend jaar een vervolg aan dit verhaal. En dan willen we graag zo’n 400 deelnemers toelaten. Daarom gaat Rutger volgende week naar Amerika. Voor een grotere licentie van TED.”

Bob: “TEDxUHasselt is niet alleen een persoonlijk succesverhaal. We willen ook aan andere studenten tonen dat het loont om geëngageerd en ondernemend te zijn. Dat het kan! Als je een idee hebt, ga er dan voluit voor. Neem initiatief en zet er je schouders onder! Dan gebeuren er prachtige dingen.”

ELKE DRUPPEL TELT GENEESKUNDESTUDENTEN ORGANISEREN BLOEDINZAMELACTIE

Bloed geven redt levens. 1 op 3 Belgen heeft ooit een bloedtransfusie nodig na een verkeersongeval, operatie of bevalling. “Jongeren zijn zeer geschikte bloeddonoren,” vertelt geneeskundestudente Heleen De Vocht. “Toch zien we dat net zij zwaar ondervertegenwoordigd zijn onder de bloedgevers.” Samen met Bloedserieus organiseert Miezerik, een studentenvereniging van Geneeskunde, twee keer per jaar een bloedinzamelactie op de campus. “We willen studenten sensibiliseren en hen over de drempel heen helpen om bloed te komen geven.”

Voor een prikje naar de film

In maart kwamen 270 studenten en personeelsleden bloed geven op de campus. In november zelfs 292. “Dat is heel wat meer dan vorig jaar en daar zijn we blij mee”, zegt de enthousiaste studente die de actie mee organiseerde. De bloeddonoren konden op voorhand inschrijven en op die manier lange wachtrijen vermijden. Voor een prikje kregen ze een drankje, een leuke goodiebag en mochten ze gratis naar de film.

Bloedserieus, een overkoepelende organisatie voor bloedinzamelacties in studentensteden, wil samen met Miezerik de bloedinzamelacties in Diepenbeek tot een vaste waarde maken. In april 2011 trad de studentenvereniging officieel toe tot de vzw Bloedserieus.

INLEEFSTAGE MALI EN INDIA EEN LES IN VERSCHILLENDE OPZICHTEN

Onze westerse geneeskunde wordt alsmaar duurder en complexer, terwijl goede medische zorg in ontwikkelingslanden nog steeds niet voor iedereen beschikbaar is. Omdat de faculteit Geneeskunde haar studenten een hele brede visie op gezondheidszorg wil geven, wordt er al jaren een inleefstage naar Mali en India georganiseerd. In 2011 liepen 9 studenten stage in Mali, en 8 in India.

Hun stage in een ontwikkelingsland is een les in verschillende opzichten. Medisch gezien komen ze heel specifieke ziektebeelden tegen, en leren ze functioneren in heel moeilijke omstandigheden. “Je ziet hoe de artsen veel moeten doen met heel weinig middelen. Hoe ze daar vaak in slagen, maar soms ook niet. En dat maakt indruk”, zegt Liesbeth Vanzeir die vorig jaar stage liep in Mali. Maar ze leren ook relativeren, flexibel zijn en omgaan met andere manieren van denken. Stuk voor stuk zeer belangrijke vaardigheden voor beginnende artsen.

DE UNIVERSITEITBIBLIOTHEEK: VAN BOEKENMAGAZIJN TOT GEÏNTEGREERD LEER- EN WERKCENTRUM

Vroeger was een universiteit vooral een plaats waar studenten een pittige dosis kennis vergaarden. En de universiteitsbibliotheek? Dat was een heel uitgebreide opslagplaats voor boeken. Maar de maatschappij is veranderd. Studeren is veranderd. En daaraan was de universiteitsbibliotheek in Diepenbeek nog niet aangepast. De Studentenraad (StuRa) inventariseerde de noden en verwachtingen van de UHasselt-studenten. Onder hun impuls onderging de universiteitsbibliotheek een ware transformatie. Van boekenmagazijn tot geïntegreerd leer- en werkcentrum.

Niet futureproof

Bob van der Vleuten: “Ik spendeerde zelf flink wat tijd in de universiteitsbibliotheek en was daar niet echt tevreden over. In de hele bibliotheek waren er bijvoorbeeld maar twee stopcontacten. Dat was totaal onvoldoende, want iedereen zat daar met zijn laptop. Als informaticastudent zit je ook nooit een hele dag met je neus in je boeken. Je zit achter je computerscherm. En na drie uurtjes is je batterij leeg. Dat was een van de problemen waar ik telkens weer op stootte, maar zo waren er nog een heel aantal.”

Al snel bleek dat Bob niet de enige student was die ontevreden was met de infrastructuur en de dienstverlening van de universiteitsbibliotheek. Om de noden en verwachtingen van alle UHasselt-studenten goed in kaart te brengen, stelden de leden van de StudentenRaad (StuRa) een grootschalige enquête op.

Niels Peetermans: “We hebben daar heel veel reactie op gekregen. We verwerkten de resultaten en formuleerden netjes besluiten en aanbevelingen voor de universiteit. Met dat document zijn we naar de Onderwijsraad gestapt.”

11 werkcellen, 3 vergaderlokalen en heel veel stopcontacten

In team samenwerken, researchvaardigheden ontwikkelen, zelfstandig werken,... Allemaal nieuwe competenties die de huidige generatie studenten moet verwerven. Om hen hierbij zo goed mogelijk te ondersteunen, moest de universiteitsbibliotheek grondig vernieuwd worden. De resultaten van de enquête werden zeer ernstig genomen, want de voorbije maanden onderging de bibliotheek een ware transformatie. Er werden elf werkcellen en drie vergaderlokalen ingericht, waar studenten in een professionele omgeving in groep kunnen overleggen. Daarnaast kreeg

de bibliotheek heel wat extra stopcontacten, WiFi-vriendelijke leer- en werkeilandjes met een uitgebreide boekencollectie en een zeer brede waaier aan elektronische tijdschriften binnen handbereik.

Op maat van de student

“We zijn zeer tevreden met het resultaat,” zegt Niels Peetermans. “Studenten kunnen de bibliotheek nu echt ten volle gebruiken om te studeren, onderzoekswerk te verrichten en om groepswerken voor te bereiden.” Ook Marc Goovaerts, directeur van de universiteitsbibliotheek is blij met het eindresultaat: “De nieuwe leer- en werkruimtes zorgen voor een grote verscheidenheid aan studie- en werkmogelijkheden in de bibliotheek. En met de nieuwe technologieën kunnen studenten ook thuis of op kot de bibliotheek binnen halen. Via onze website kunnen ze immers overal wetenschappelijke publicaties opzoeken en referenties nakijken.”

VOORZITTERS ASSOCIATIEFACULTEITSRADEN OVER DE INKANTELING

“HET EI MAG STILAAAN GELEGD WORDEN”

Vanaf academiejaar 2013-2014 maken de academische hogeschoolopleidingen van XIOS Hogeschool Limburg en Provinciale Hogeschool Limburg deel uit van Universiteit Hasselt. De opleidingen blijven hun specifieke eigenheid behouden, maar door de inkanteling zal het onderzoek veel meer in de schijnwerpers komen te staan. De laatste jaren is er al hard gewerkt om de best mogelijke synergieën tot stand te brengen. “Inhoudelijk zijn we er klaar voor”, klinkt het bij Bert Op ’t Eijnde, Marc D’Olieslaeger en Koenraad Van Cleempoel, de respectievelijke voorzitters van de associatiefaculteitsraden Kinesithherapie, Industriële Ingenieurswetenschappen en Architectuur.

Koenraad Van Cleempoel

Eigenheid bewaren

D’Olieslaeger: “Een industrieel ingenieur is geen burgerlijk ingenieur en geen wetenschapper. En dat moet ook na de integratie zo blijven. Dat profiel staat niet ter discussie, want ook in de toekomst heeft de maatschappij industrieel ingenieurs nodig. Die eigenheid, dat unieke karakter moeten we blijven bewaken. Maar academiseren betekent wel dat het onderzoek een stuk belangrijker wordt en dat ons onderwijs beter in die onderzoeksactiviteiten ingebed wordt.”

Van Cleempoel: “Voor de associatiefaculteit Architectuur was dat onderzoeksluik aanvankelijk een hele uitdaging. Wij waren een beetje het buitenbeentje. In de Architectuur en Interieurarchitectuur bestaat die traditionele, academische onderzoekscultuur niet. Dat maakte de denkoefening bijzonder boeiend, maar ook een stuk complexer. We wilden heel graag academiseren en zagen daar ook van in het begin de voordelen van. Maar tegelijkertijd moesten we er ook voor waken dat de ziel van onze opleiding niet verloren ging. Dat creatieve proces, het *métier* van het ontwerpen, ... Dat is de essentie van architectuur en moet ten allen tijde bewaard blijven.”

Op ’t Eijnde: “De integratie is zeker geen versmelting met het huidige Vlaamse universitaire onderwijsaanbod. Het blijven aparte opleidingen met een eigen identiteit, maar er zijn natuurlijk wel raakvlakken. Tussen Kinesithherapie, Revalidatiewetenschappen en Geneeskunde is er bijvoorbeeld voldoende *common ground* om gezamenlijke onderzoeksprojecten op te zetten.”

Snel onderzoeksexpertise uitbouwen

D'Olieslaeger: "Aan UHasselt wordt deze integratie heel goed voorbereid. Vijf à zes jaar geleden, lang voor er sprake was van een effectieve integratie in de universiteit, hebben we onze onderzoeksactiviteiten al opgestart. De universiteit heeft ons daarin altijd ondersteund."

Op 't Eijnde: "De manier waarop ze ons bij dit traject begeleid hebben, is ronduit schitterend. Vier jaar geleden kregen we al toegang tot de onderzoeksfinanciering van UHasselt. Dat is volgens mij uniek in Vlaanderen. En die inspanningen renderen, want doordat er zelfs in het prille begin middelen voor onderzoek werden vrijgemaakt, konden we onze onderzoeksactiviteiten veel beter uitbouwen."

Van Cleempoel: "Voor Architectuur betekende dat een serieuze ruggensteun, want wij moesten letterlijk van niets beginnen. Van in het begin hebben wij fors geïnvesteerd in doctoraten in de Architectuur. Een verstandige keuze, denk ik. Want doctoraten zijn een zeer goede manier om op zeer korte tijd heel wat expertise en kritische massa op te bouwen. Vandaag plukken we daar meteen de vruchten van: in 2011 reikten wij de eerste doctoraten in de Architectuur uit. Een primeur in België. Dat pionierswerk zet ons meteen in *pole position* in Vlaanderen."

Nieuwe faculteiten, nieuwe speerpunten

Van Cleempoel: "Inkantelen in Universiteit Hasselt betekent ook dat we onze onderzoeksstrategie in een duidelijk speerpuntbeleid moeten gieten."

Geen eenvoudige opdracht, want dat vraagt toch een hele mentaliteitswijziging: van generalistisch de hele horizon afdekken naar doelbewust inzetten op een aantal specialismen. Bovendien moet zo'n speerpunt een duidelijke meerwaarde opleveren voor de opleiding én de brede maatschappij. Uiteindelijk kozen we voor het speerpunt *herbestemming*: een thema dat maatschappelijk steeds relevanter wordt en dat als een rode draad door ons onderzoek liep."

D'Olieslaeger: "Voor ons was het niet zo moeilijk om duidelijke speerpunten af te bakenen. Onze onderzoeksactiviteiten sluiten naadloos aan bij wat er in het *Instituut voor Materiaalonderzoek* (IMO-IMOMECE) gebeurt. IMO-IMOMECE dekt de hele pijplijn van het onderzoeksspectrum af: van heel fundamenteel tot toegepast valorisatiegericht onderzoek. UHasselt heeft ook een rijke traditie van samenwerkingen met industriële partners. Aan dit verhaal nog een vervolg breien door naar de echte innovatieve toepassingen te kijken die uit dit generisch onderzoek voortvloeien, is eigenlijk iets heel typisch voor een ingenieursfaculteit."

Op 't Eijnde: "Ook de onderzoeksactiviteiten van REVAL pasten heel mooi binnen de onderzoeksexpertise die al aanwezig was binnen BIOMED. Vijf jaar geleden bundelden we de krachten al rond gezamenlijke projecten. En dat legt ons geen windeieren, want de laatste jaren zijn de onderzoeksactiviteiten van REVAL explosief gegroeid. Dat leverde heel wat publicaties op

UHASSELLT REIKT EERSTE DOCTORAAT IN DE ARCHITECTUUR UIT

In november 2011 promoveerde Katelijne Quartier tot doctor in de Architectuur. Een primeur voor UHasselt, die als eerste Belgische universiteit een doctoraatstitel in deze wetenschap uitreikte. Quartier toonde met haar doctoraatsstudie aan dat een winkelier met de juiste verlichting in zijn zaak, zijn imago flink kan verbeteren.

De promovenda onderzocht de invloed van verlichting op de perceptie van de winkelsfeer, -beleving en het consumentengedrag. In een labo bouwde Universiteit Hasselt een supermarkt na, waarin de standaardverlichting van supermarktketens als Carrefour, Aldi en Delhaize werd nagebootst. Maar Quartier experimenteerde ook in echte grootwarenhuizen met verschillende lichtsettings. De resultaten waren duidelijk: "Verlichting heeft geen direct effect op de verkoopcijfers, maar met het interieur, en dus ook met de verlichting, kan een retailer wel zijn imago verbeteren", aldus Katelijne Quartier. "Dat kan uiteindelijk leiden tot betere klantenbinding, want de klant ervaart meer plezier in een supermarkt die gezellig, warm en ontspannen aanvoelt."

van topniveau. Ik denk niet dat we op dit terrein moeten onderdoen voor de andere faculteiten van UHasselt.”

Mooie opportuniteiten

Op 't Eijnde: “Onze onderzoekers werken niet alleen met BIOMED samen, maar hebben ook al de stap naar multidisciplinaire onderzoeksprojecten. Samen met het *Instituut voor Mobiliteit (IMOB)* en het *Expertisecentrum voor Digitale Media (EDM)* zetten we onze schouders onder heel wat zorgprojecten. Die complementariteit en onderlinge kruisbestuiving is bijzonder boeiend.”

Van Cleempoel: “Maatschappelijke vragen worden alsmat complexer. Die kan je niet meer met één discipline oplossen. Multidisciplinair onderzoek zal in de toekomst steeds belangrijker worden. Voor dat soort samenwerkingen is het kader van de universiteit beter geschikt dan dat van de hogeschool. Op dat terrein biedt de integratie ons heel wat opportuniteiten.”

D'Olieslaeger: “Onder de vlag van de universiteit zullen we onze maatschappelijke rol nog beter kunnen spelen.”

Onderwijs inbedden in onderzoek

Van Cleempoel: “Academiseren betekent dat je onderwijs beter gaat inbedden in onderzoek, en dus moet je het onderzoeksgedeelte ook zichtbaar

maken in het curriculum. Niet eenvoudig in een opleiding waar een derde van het programma wordt ingevuld door de ontwerpstudio. Dat creatieve proces academiseren was onze grootste uitdaging. De laatste jaren hebben we intensief aan ons curriculum gesleuteld. Het vroeg een paradigmawissel, maar we zijn daar met glans in geslaagd. Doctorandi nemen studenten vijf maanden lang mee in hun onderzoek en kaderen de ontwerp oefeningen in een bepaalde onderzoekscontext. De resultaten van de studenten krijgen op die manier ook betekenis in het doctoraatsproject. Daarnaast stippelden we ook een leerlijn uit voor heel wat nieuwe academische competenties als onderzoeksvaardigheden en internationalisering. Dat we hiermee een stap in de juiste richting zetten, bewijst het uitstekende visitatierapport van onze opleiding in 2011. De commissie riep onze opleiding Architectuur uit tot de allerbeste van Vlaanderen.”

D'Olieslaeger: “We hebben niet echt meer gesleuteld aan het inhoudelijke onderwijsprogramma van Industrieel Ingenieur. Die oefening hebben we een paar jaar geleden al gedaan toen we uit de twee opleidingen tot industrieel ingenieur (Xios Hogeschool Limburg en KHLim) een opleiding samenstelden die het beste van de twee combineerde. Maar we kiezen er wel bewust voor om onderzoekers nog meer direct met studenten in contact te brengen. Een docent die ook met onderzoek bezig is, kan als geen ander die onderzoeksgeschied op een nieuwe generatie ingenieurs overbrengen. En ook wij betrekken onze studenten al tijdens hun opleiding actief in ons lopend onderzoek.”

Op 't Eijnde: “Kinesitherapie is eigenlijk al een academische opleiding. We werken niet alleen nauw samen met UHasselt, maar bundelen in de context van onze tweejarige masteropleiding ook de krachten met de faculteit Bewegings- en Revalidatiewetenschappen van de KU Leuven. In 2011 studeerden onze eerste studenten daar reeds af. Aan ons curriculum hebben we destijds intensief gewerkt. We stemden het zo goed mogelijk af op de onderwijsaanpak die UHasselt in al haar opleidingen hanteert: we kozen resoluut voor een modulair systeem en brachten meer variatie in onze didactische werkvormen. We werken goed samen met de opleiding Biomedische Wetenschappen en maken ook dankbaar gebruik van hun faciliteiten zoals de schitterende snijzaal. “

Organisatorische uitdagingen

Van Cleempoel: “Eigenlijk kijken we uit naar de integratie. Inhoudelijk zijn we er klaar voor. We hebben jaren intensief aan de voorbereidingen gewerkt en stilaan mag het ei wel gelegd worden.”

Op 't Eijnde: “Er wachten ons nog heel wat uitdagingen. Hogescholen zijn nu eenmaal heel anders georganiseerd dan universiteiten, en er heerst een totaal andere cultuur. Het zal niet eenvoudig worden om beide culturen op een evenwichtige manier samen te brengen. In de universitaire wereld zijn

Bert Op 't Eijnde

A1-publicaties bijvoorbeeld cruciaal, maar voor een kinesist of een architect is een haarscherpe afstemming van de theorie op de actuele arbeidspraktijk minstens even belangrijk. Hoe zullen we daar in de toekomst concreet mee omgaan? En moeten echt al onze docenten in het onderzoek betrokken worden?”

D'Olieslaeger: “Ook op het gebied van personeelsstatuten moet er nog heel wat uitgeklaard worden. In welke loonschaal breng je een praktijklector onder? Hoe zit het met de verlofregeling? En de personeelsevaluaties? Hoe dichterbij de integratie komen, des te concreter de vragen van collega's worden.”

Van Cleempoel: “Maar je voelt wel dat onze opleidingen welkom zijn aan UHasselt. De universiteit heeft zich van in het begin zeer gastvrij en oprecht geïnteresseerd opgesteld. Door de kleinschaligheid van de universiteit heerst er een huiselijke sfeer. Alle onderhandelingen gebeuren in een sfeer van wederzijds respect.”

D'Olieslaeger: “Uiteindelijk verandert er ook voor UHasselt heel wat. Ook haar rol verandert. Door de inkanteling groeit de universiteit exponentieel. En het biedt veel extra opportuniteiten voor multidisciplinaire samenwerkingen. Er moeten nog heel wat moeilijke knopen worden doorgemaakt, maar de toekomst ziet er rooskleurig uit!”

Marc D'Olieslaeger

NU OOK EEN LIMBURGS SPORTMEDISCH ADVIESCENTRUM

Sport is gezond voor lichaam en geest. Tenminste, als je het op een goede en verantwoorde manier aanpakt. Sportmedisch advies en begeleiding rendeert: het zorgt voor een grotere motivatie en voor betere prestaties. Tot nu toe moesten Limburgse amateur- en topsporters naar Antwerpen of Vlaams-Brabant voor advies en begeleiding. Sinds kort kunnen ze ook in eigen provincie terecht bij Adlon.

“UHasselt is al jaren bezig met sportonderzoek en –begeleiding”, zegt professor Bert Op 't Eijnde. “En ook het Revalidatie- en MS Centrum in Overpelt begeleidt en ondersteunt al geruime tijd sporters met een beperking. We hebben de krachten gebundeld en met de steun van de provincie en Limburg Sterk Merk (LSM) het sportmedisch adviescentrum Adlon opgericht.”

Valide amateur- en topsporters kunnen op de universiteitscampus in Diepenbeek terecht voor oefeningen die hun conditie opbouwen of blessures herstellen. Sporters met een handicap worden in het Revalidatie- en MS-Centrum in Overpelt begeleid. Op basis van tests kunnen de sportartsen ook bepalen welke sport het beste bij hen past.

EREDOCTORATEN IN HET TEKEN VAN DIVERSITEIT

Diversiteit is niet alleen een maatschappelijk issue. Het is ook een opportuniteit die meerwaarde creëert. Om die kansen te verzilveren is een sterke wil, een open geest en een gekleurde bril vereist. Dat heeft UHasselt als geen ander begrepen. Daarom stonden de eredoctoraten in 2011 in het teken van diversiteit.

IGNACE SCHOPS

Eredoctoraat op voordracht van Universiteit Hasselt

Ignace Schops is de oprichter van het eerste nationale park van België, het Nationaal Park Hoge Kempen. Door de International Union for Nature Conservation (IUCN) werd hij reeds benoemd tot internationaal ambassadeur van de biodiversiteit, hij kreeg de groene Nobelprijs voor het natuurbehoud voor het Europese continent, de *Ashoka Fellowship* voor de erkenning als *World Leader Social Entrepreneur* en de prijs *International Tourism Ambassador 2008* voor het beste project rond duurzaam toerisme.

Met dit eredoctoraat wil ook Universiteit Hasselt haar waardering uitspreken voor zijn werk in het domein van de bescherming van de diversiteit in Vlaanderen en voor de originele manier waarop hij, in een relatief dichtbevolkt gebied, een grote oppervlakte waardevolle natuur kon beschermen door de oprichting van het Nationaal Park Hoge Kempen. “Het is een erkenning voor het concept dat natuur, landbouw, economie en toerisme integreert en op die manier ook bijdraagt tot de economische welvaart in de regio”, aldus promotor professor Jaco Vangronsveld, directeur van het Centrum voor Milieukunde (CMK).

ENIGE BELGISCHE UNIVERSITEIT MET FIELD RESEARCH CENTER

Zweden, Groot-Brittannië, Finland en Noord-Spanje hebben al langer hun eigen veldstudiecentra, maar het Field Research Centre in het Nationaal Park Hoge Kempen is een Belgische primeur. Om het natuuronderzoek in het Nationaal Park Hoge Kempen open te stellen voor internationaal onderzoek werd in 2011 een

samenwerkingsovereenkomst ondertekend tussen het Nationaal Park en Universiteit Hasselt. Het veldstudiecentrum moet het Nationaal Park een internationale uitstraling geven en biedt heel wat mogelijkheden voor Universiteit Hasselt.

“In het Field Research Centre kunnen studenten van biologie-gerelateerde opleidingen praktijkstages lopen, zegt rector Luc De Schepper. “Dat biedt UHasselt een unieke kans, want we zijn de enige universiteit in België met een eigen veldstudiecentrum. Met het Nationaal Park reiken we onze studenten zowel een droge als een natte biotoop aan, en dat zal studenten uit heel Europa aantrekken.” Daarnaast wil UHasselt in het Nationaal Park ook wetenschappelijk onderzoek voeren rond biodiversiteit, natuurinrichting en natuurbehoud.

In februari 2011 startte Universiteit Hasselt, onder leiding van projectmanager dr. Natalie Beenaerts, met de conceptontwikkeling. Daar maakt de universiteit 250.000 euro voor vrij.

MAHMOUD F. FATHALLA

Eredoctoraat op voordracht van de faculteit Geneeskunde

Professor Fathalla is een gynaecoloog met wereldfaam. Hij heeft zich onderscheiden in het onderzoek naar de oorsprong en de voordelen van diversiteit op het gebied van reproductieve gezondheid. Fathalla staat bekend als een vurig verdediger van de reproductieve rechten van de vrouw, waar ook ter wereld.

Dr. Mahmoud Fathalla was onder meer decaan van de *Medical School* van de Assiut Universiteit (Egypte), directeur van het Bijzonder Onderzoeksprogramma *Ontwikkeling en onderzoek in menselijke reproductie* van de VN/WHO/Wereldbank en voorzitter van de Adviesraad over Gezondheidsonderzoek van de WHO.

MONDER RAM

Eredoctoraat op voordracht van het onderzoeksinstituut SEIN en de faculteit Bedrijfseconomische Wetenschappen (BEW)

Professor Monder Ram is een autoriteit in het domein van ondernemerschap bij etnische minderheden. Hij is directeur van het Centre for Research in Ethnic Minority Entrepreneurship aan de Monfort University. Zijn academische werk heeft ertoe bijgedragen dat ondernemerschap bij etnische minderheden een plaats heeft verworven binnen het globale ondernemerschap.

In 1998 richtte professor Ram de Ethnic Minority Business Conference op, die inmiddels is uitgegroeid tot het belangrijkste jaarlijkse forum voor beleidsmakers en onderzoekers in dit domein. The Institute of Asian Professionals riep hem uit tot één van de meest invloedrijke Aziaten in Groot-Brittannië. In 2004 werd hij tot Officier van de Orde van het Britse Rijk benoemd voor zijn verdiensten.

Rams expertise is sterk gerelateerd aan de onderzoeksactiviteiten van de instituten SEIN en KIZOK

MARC BOSSUYT

Eredoctoraat op voordracht van de faculteit Rechten

Emeritus-professor Bossuyt onderzocht in zijn doctoraatsproefschrift de constitutieve elementen van het discriminatieverbod lang voor er in België sprake was van een Grondwettelijk Hof. Bovendien slaagde hij erin de vraag te depolitiseren. De faculteit Rechten spreekt met haar eerste eredoctoraat haar erkenning uit voor deze uitzonderlijke realisatie.

Professor Bossuyt gaat zeer evenwichtig om met vragen omtrent diversiteit en (on)gelijkheid. Hij vindt dat het Grondwettelijk Hof met de nodige maat wetten, decreten en ordonnanties aan het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel moet toetsen, rekening houdend met het te bereiken doel en via wegen van geleidelijkheid en proportionaliteit. Diversiteit is met andere woorden een belangrijke keuze die leidt tot inclusie en die stigmatisering en achterstelling wil vermijden, maar waarbij de aangewende middelen in een redelijk verband met dit doel moeten staan.

BERNARDO SECCHI

Eredoctoraat op voordracht van de associatiefaculteit Architectuur en Interieurarchitectuur

De Italiaanse docent, stedenbouwkundige en architect Bernardo Secchi ontving het eerste eredoctoraat van de associatiefaculteit Architectuur en Interieurarchitectuur. Secchi excelleert met zijn werk in de revalidatie van stedelijke gebieden. Met herbestemming als rode draad slaagt hij er telkens weer in om een evenwichtige symbiose tussen oud en nieuw te creëren.

Bovendien vertrekt hij in zijn ontwerpen steeds vanuit een grote zorg voor participatie van alle actoren, ook de sociale, economische en culturele minderheden. Dat maakt hem bijzonder binnen de planningswereld. Secchi's werk sluit hiermee sterk aan bij twee belangrijke pijlers van ArcK, de onderzoeksgroep voor Architectuur en Interieurarchitectuur.

STUDIE PROFESSOR ACKAERT BEWIJST

DIEPENBEKENAREN APPRECIËREN *HUN* STUDENTEN

Studenten storen de Diepenbekenaren niet. Ze betekenen zelfs een verrijking voor de gemeente. Dat vinden 9 op 10 inwoners volgens een studie van professor Johan Ackaert. Slechts 2,1 procent vindt dat de campus en het studentenleven voor overlast zorgen. Na de commotie rond de studentenfuiven op de campus vorig jaar toont deze wetenschappelijke studie aan dat het eigenlijk wel goed zit tussen de Diepenbekenaren en *hun* studenten.

Diepenbeek? Dat zijn studenten!

Toen vorig jaar de commotie rond de studentenfuiven op de universiteits-campus volop losbarstte, maakte professor Ackaert uit de nood een deugd. In een concrete onderzoeksopdracht liet de professor zijn studenten een onderzoek uitvoeren dat voor de universiteit en gemeente beleidsrelevant was. De TEW-studenten bevroegden 430 Diepenbekenaren over de overlast die universiteitsstudenten in hun gemeente veroorzaken. De resultaten waren opmerkelijk: de inwoners storen zich niet aan de studenten. 9 op 10 inwoners vinden hen zelfs een verrijking voor hun gemeente. En slechts 2 procent vindt dat de campus en het studentenleven voor overlast zorgen. “In het licht van het escalerende conflict verwachtte ik eigenlijk een veel negatiever beeld van onze studenten en een veel restrictievere houding van

de Diepenbekenaren ten opzichte van fuiven en feesten op de campus”, geeft professor Ackaert toe. “De vorige winter groeide toch wat de vrees voor polarisatie tussen gemeente en universiteit. Er werden hardop vragen gesteld over de beeldvorming van de universiteit en studenten in de lokale publieke opinie.” Uit de cijfers bleek dit helemaal niet. De Diepenbekenaren appreciëren de studenten en de universiteit heel erg. Ze vinden hen zelfs een meerwaarde voor hun gemeente.

Hondenpoep erger dan studentenoverlast

De Diepenbekenaar stoort zich zes keer meer aan hondenpoep op straat dan aan geluidsoverlast door jongeren. “Wat mij vooral getroffen heeft in deze studie is het grote vertrouwen dat de lokale bevolking stelt in onze stu-

dentent”, zegt beheerder Marie-Paule Jacobs. “Dat heeft me niet helemaal verbaasd, omdat ik weet dat onze studenten er alles aan doen om een goeie nabuurschap met ‘hun’ buurt te ontwikkelen. Ze getuigen van een zeer volwassen en verantwoordelijke houding als het gaat om het organiseren van fuiven in openlucht en ze waren de eersten om, samen met UHasselt, mee te denken over maatregelen die de geluidsoverlast konden beperken: de aankoop van een decibelmeter, het inhuren van een ingenieur om de boxen optimaal te plaatsen, het opzetten van informatiecampagnes,... Het doet dan ook plezier ‘zwart op wit’ bewezen te zien dat de Diepenbekenaren vertrouwen hebben in ‘hun’ studenten.”

“Wat mij vooral getroffen heeft in deze studie is het grote vertrouwen dat de lokale bevolking stelt in onze studenten”

Constructief samenwerken

“Een hart onder de riem voor studentenverenigingen en UHasselt,” zegt Cedric Teysse, ex-praeses van Hermes. “Het is leuk dat deze studie ondersteunt

dat de Diepenbekenaren hun studenten appreciëren. Het is echter belangrijk dat alle betrokkenen zich actief blijven inzetten om een duurzame band tussen studenten en omliggende buurtbewoners te behouden. Deze positieve resultaten nemen niet weg dat er een aantal irritaties leven. Zowel de gemeente als de universiteit en de studenten moeten hier aandacht aan blijven schenken. Als we een bruisend studentenleven willen ondersteunen, moeten we goed en constructief samenwerken met alle partijen.” Uit de cijfers kunnen we afleiden dat een fuifverbod *an sich* geen zin heeft. Het geluid tijdens de fuiven veroorzaakt immers slechts beperkt problemen. De terugkeer van de studenten naar hun koten en het vandalisme dat hier soms mee gepaard gaat, verstoort de rust veel meer. Goede afspraken over geluidsgrenzen en fuif-uren, en over de aanpak van vandalisme blijven dus ook in de toekomst van essentieel belang.

Een bruisende campus

“De universiteit vindt die goede verstandhouding tussen onze studenten en de buurt heel belangrijk,” gaat Marie-Paule Jacobs voort. “Eigenlijk is dat altijd een goede symbiose geweest en ook in de toekomst blijven we daar actief in investeren. We zijn blij dat de studentenfuiven in tenten behouden kunnen blijven, want die fuiven horen echt bij het Diepenbeekse studentenleven.

Toch zijn er nog veel mogelijkheden om onze campus nog levendiger en studentvriendelijker te maken. Ook daar willen we volop op inzetten. Een klein supermarktje in de buurt van de campus bijvoorbeeld, of restaurantjes en cafeetjes op maat van studenten, of toch nog een fuifzaal waar onze studenten ook in de winter kunnen feesten. Daar liggen nog heel wat uitdagingen voor de toekomst. Samen met de gemeente en de politie ontwikkelen we een nog bruisender campusbeleid.”

Studenten komen op voor het recht om te fuiven.

